

Uradni vestnik Gorenjske

LETO: XII.

V Kranju, 15. aprila 1975

Številka 9

VSEBINA

PREDPISI OBČINSKIH SKUPŠČIN

OBČINA KRANJ:

99. Družbeni načrt občine Kranj za leto 1975
100. Opredelitev nekaterih najpomembnejših nalog skupščine občine Kranj in izvršnega sveta v tekoči mandatni dobi (Mandatni program)

OBČINA TRŽIČ:

101. Sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta B-7 Bistrica pri Trziču, izdelanega v Arhitekt biroju SGP Trzič v Kranju pod št. 164 z dne 31/1-1975
102. Sklep o višini prispevka za uresničitev programa občinske kulturne skupnosti Trzič in kulturne skupnosti Slovenije v letu 1975.

OBČINA ŠKOFJA LOKA:

103. Objava razpisa

Občine: Jesenice, Kranj,
Radovljica, Škofja Loka
in Trzič

ljnih organizacij združenega dela, 33 pa v svojem sestavu le-teh nima in so organizirane enovito.

Delovne organizacije imajo v svojem sestavu različno število temeljnih organizacij (2-9), število zaposlenih v teh temeljnih organizacijah pa je različnejše (5-1566).

Gibanje osnovnih pokazateljev gospodarjenja

Celotni dohodek gospodarstva se bo po oceni v letu 1974 povečal za 30,8%. Tako povečanje kaže na uspešnost gospodarjenja kljub visoki stopnji inflacije. Negativni vpliv rasti inflacije pa se kaže predvsem v zniževanju ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja in tudi v poslabšanju likvidnosti.

Porabljena sredstva so rasla hitreje kakor celotni dohodek in znaša njihova stopnja rasti v primerjavi z lanskoletno 32,3%. Taka hitra rast stroškov je posledica navezanosti kranjske industrije na uvožene surovine ter kaže na občutno neusklajenost cen gotovih izdelkov s cenami uvoženih surovin.

Dohodek bo v primerjavi z lanskim letom večji le za 29,1% zaradi izredne rasti stroškov. Delno pa je manjša rast dohodka posledica odpisov zapadlih terjatev kupcu ter amortizacije, ki so je organizacije združenega dela obračunale iznad minimalne.

Družbeni proizvod bo porasel v letu 1974 za 28,2%, kar ne odgovarja rasti celotnega dohodka, je pa posledica rasti porabljenih sredstev. Rast družbenega proizvoda, kakor tudi ostalih elementov delitve se je gibala na višji ravni, kakor pa je bilo predvideno.

Zaposlenost se je v letu 1974 na območju občine povečala za 5,1%. Ta visoka stopnja rasti zaposlenih je delno posledica aktiviranja novih investicij. Taka visoka stopnja rasti zaposlenosti pa je nesprejemljiva, ker direktno vpliva na nivo družbenega standarda vseh zaposlenih v občini.

Nominalna rast družbenega proizvoda na zaposlenega v gospodarstvu je dosegla 19,5%, rast količinske proizvodnje na zaposlenega delavca pa 17,8%.

Količinska proizvodnja se je v letu 1974 povečala v primerjavi z lanskim letom za 22,7%.

Izvoz-uvoz. Vrednost izvoza industrije se je povečala za 33,2%, vrednost uvoza je bila večja za 73,7%. Uvoz je presegel izvoz za 13,7%, kkar gre v celoti na račun hitrejšee rasti uvoznih cen od izvoznih.

Predpisi občinskih skupščin

Občina Kranj

99.

Na podlagi 19., 164., 175. in 176. člena statuta občine Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, številka 4/74) so skupščina občine Kranj na sejah zborna združenega dela, zborna krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 27/3-1975 ter skupščine samoupravnih interesnih skupnosti: občinske raziskovalne skupnosti na seji 14/3-1975, skupnosti socialnega skrbstva na seji 24/3-1975, skupnosti otroškega varstva na seji 25/3-1975, izobraževalne skupnosti, kulturne skupnosti in občinske zdravstvene skupnosti, na sejah 26/3-1975 sprejele

vseh postavljenih ciljev. Vendar je precejšen del teh ključnih problemov možno razrešiti oz. odpraviti z lastnimi silami, postopoma in s tem zagotoviti krepitev reproduktivne sposobnosti gospodarstva in rast družbenega in osebnega standarda.

I. OCENA IZVAJANJA DRUŽBENEGA NAČRTA V LETU 1974 IN OCENA REALIZACIJE DRUŽBENEGA PLANA 1971 - 1975

1. Družbeni načrt za leto 1974

Pogoji gospodarjenja

Po obdobju nižje gospodarske rasti v preteklih letih je gospodarska aktivnost v letu 1974 ponovno oživela ter se odvijala na izredno visoki ravni. To je predvsem posledica dinamiziranja celotnega gospodarstva tako na področju proizvodnje, kakor tudi porabe. Investicije, ki so se začele že v preteklem letu, so bile v veliki meri realizirane ter dale tudi že prve rezultate. Dinamiko gospodarjenja pa je istočasno vzpodbujala tudi rast osebnih dohodkov in potrošniških posojil.

Poleg tega se je moralo kranjsko gospodarstvo prilagajati predvsem dogajanjem na zunanjem tržišču. Kriza surovin ter izredna rast cen nekaterih osnovnih surovin na svetovnem trgu je bila osnovni razlog, da kranjsko gospodarstvo ni doseglo takih rezultatov, ki bi jih lahko.

Velika družbena aktivnost je bila na področju oblikovanja pogojev za krepitev samoupravnih pravic v združenem delu. V letu 1973 in 1974 so se ustanovljale temeljne in druge organizacije združenega dela.

Od 47 delovnih organizacij s področja gospodarstva, ki imajo sedež v kranjski občini, jih je 14 organiziralo skupaj 62 teme-

DRUŽBENI NAČRT OBČINE KRANJ ZA LETO 1975

UVOD

Leto 1975 je prav gotovo med najpomembnejšimi v našem dosedanjem razvoju. To je leto, ko bomo lahko celoviteje uveljavili novo ustavo in tudi poglobljenega nosilca vseh odločitev o družbeni reprodukciji združenega dela. Poleg tega pa so se nam nakopičile nekatere gospodarske težave, ki jih moramo omejiti in zmanjšati.

Razvoj in rezultati, ki smo jim priča v letu 1974, niso najboljša dediščina za korak naprej, pa vendar z usmeritvijo skupnosti na nekaj poglobljenih nalog lahko dosežemo nadaljnji družbeno-ekonomski in družbenopolitični napredek. Razvoj kranjskega gospodarstva in družbenih dejavnosti je na stopnji, ko se popolnoma zavedamo ključnih problemov, ki onemogočajo realizacijo

	Realizacija 1973	Ocena 1974	Struktura 1973	INDEKSI	
				% 1974	1974 1973
Celotni dohodek	4.399.177.072	5.752.377.297	100,0	100,0	130,8
IZDATKI	2.728.275.103	3.610.022.663	62,0	62,8	132,3
Družb. proizv.	1.670.901.969	2.142.354.634	38,0	37,2	128,2
Amortizacija	218.456.942	267.963.630	5,0	4,7	122,7
DOHODEK	1.452.445.027	1.874.391.004	33,0	32,5	129,1
Družb. proizv. gos.	1.670.901.969	2.142.354.634	100,0	100,0	128,2
Pogodb. obvez.	114.025.584	150.808.531	6,8	7,0	132,3
Zakonske obvez.	54.962.179	142.325.780	3,3	6,6	259,0
Sred. za pokriv. os. potr. zaposl.	1.031.605.462	1.327.767.485	61,8	62,0	128,7
1. BRUTO OD	929.920.013	1.205.241.418	55,7	56,3	129,6
– neto OD	655.221.642	849.213.103	39,3	39,7	129,6
– prisp. iz OD	274.698.371	356.028.315	16,4	16,6	124,7
2. STANOV. PRISP.	54.918.144	71.272.732	3,3	3,3	129,8
3. SKLAD. SKUP. POR.	46.767.305	51.253.335	2,8	2,4	109,6
Amort. posl skl. (sr. za reprodu.)	471.642.160	522.452.838	28,1	24,4	110,8

Pogodbene obveznosti gospodarstva so z 32,3 % povečanjem prehitelo rast družbenega proizvoda. Svojo udeležbo so v delitvi družbenega proizvoda povečale od 6,8 % v letu 1973 na 7 % v letu 1974.

Zakonske obveznosti so se povečale za 159 % tako, da se je njihov delež v delitvi družbenega proizvoda podvojil.

Sredstva za **bruto osebne dohodke** so se povečala za 29,6 %. Pri povečanju števila zaposlenih delavcev se je osebni dohodek na delavca, zaposlenega v gospodarstvu povečal za 25,8 % pri istočasnem porastu življenjskih stroškov za 25,2 %.

Reproduktivna sposobnost gospodarstva se je povečala za 10,8 % s tem, da je bila rast amortizacije hitrejša od rasti skladov.

Investicije v gospodarske zmogljivosti so znašale 597,99 milj. din v občini, v okviru organizacij združenega dela s sedežem v občini pa 655,38 milj. din. V ušvarjenem družbenem proizvodu je bil njihov delež 30,8 %.

Na področju **stanovanjskega gospodarstva** so bila v letu 1974 prizadevanja za izvajanje srednjeročnega programa stanovanjske gradnje.

Z organizacijo samoupravne stanovanjske skupnosti, z v banki združenimi sredstvi za usmerjeno gradnjo stanovanj, delovanjem solidarnostnega stanovanjskega sklada, z urejenimi urbanističnimi projekti, urejenimi zemljiškimi zadevami, vse pa usmerjeno z družbenim dogovorom o usmerjeni blokovni gradnji stanovanj po srednjeročnem programu občine, so bili dani pogoji za nadaljnji razmah organizirane družbene gradnje stanovanj.

V letu 1974 je bilo vseljenih 346 stanovanj v vrednosti cca 80/milijonov din, vrednost stanovanj v gradnji pa predstavlja nadaljnjih cca 160/milijonov din.

V stanovanja, zgrajena s sredstvi solidarnostnega sklada je bilo naseljenih 95 družin, ki so stanovali v za bivanje neprimernih stanovanjih, v prvih mesecih naslednjega leta pa bo naseljenih nadaljnjih 87 stanovanj, zgrajenih s sredstvi solidarnostnega sklada.

V letu 1974 je Samoupravna stanovanjska skupnost odobrila 49,3/milijonov kreditov za nakup in gradnjo stanovanj, iz leta 1973 odobrenih posojil pa je bilo v tekočem letu porabljeno nadaljnjih cca 29,5/milijona dinarjev, za nakup in gradnjo stanovanj. Stanovanjska skupnost je del sredstev bivšega stanovanjskega sklada občine namenila za posojila za izgradnjo ko-

munalnih naprav in preureditev doma ostarelih v Predvoru.

Neurejene stanarine, ki so še vedno na ravni od 1/1-1966, onemogočajo, da bi samoupravna stanovanjska skupnost lahko uspešno delovala tudi pri gospodarjenju z obstoječim skladom hiš in mogla zagotoviti primerno vzdrževanje hiš.

2. Ocena realizacije družbenega plana 1971 – 1975

Celotni dohodek je v preteklem štiriletnem obdobju naraščal poprečno po 30,2 % letni stopnji. Planirana je bila 16 % letna stopnja rasti. Razlika med planirano in realizirano dinamiko rasti gre na račun cen proizvodov, ki so rastle hitreje kot v preteklem obdobju.

Izdatki so rastle po 32,1 % letno, planirana pa je bila 14,6 % letna rast. Izrazita inflacija materialnih stroškov je bila posebno v drugi polovici obravnavanega obdobja.

Družbeni proizvod je rastle na leto poprečno po 27,4 %, planirana je bila 17,9 % rast.

V preteklem štiriletnem obdobju je rastle celotni dohodek skoraj dvakrat hitreje kot je bilo predvideno, družbeni proizvod pa le en in polkrat hitreje od planiranega. Družbeni proizvod je odtekal z izvozom proizvodov v vseh obravnavanih letih, posebno pa v letu 1974, ko se je cena za uvoženi reprodukcijski material bistveno bolj povečala kot cena za izvožene izdelke. Tu je razlaga za to, da ni bila rast družbenega proizvoda na zaposlenega delavca v gospodarstvu tolikšna, kot bi morala biti glede na doseženo rast produktivnosti, računano na količinsko proizvodnjo v industriji.

Del družbenega proizvoda se je prelil tudi na druga področja zaradi neskladja cen med panogami.

	Realizacija 1970	Ocena 1974	Struktura		Indeks 1974 1970	Stopnja rasti 1971- 1974
			1970	1974		
Celot. doh.	1.997.595.407	5.752.377.297	100,0	100,0	288,0	30,2
Izdatki	1.185.618.196	3.610.022.663	59,4	62,8	304,5	32,1
Družb. proizv.	811.977.211	2.142.354.634	40,6	37,2	263,8	27,4
Amortizacija	104.932.772	267.963.630	5,3	4,7	255,4	26,4
Dohodek	707.044.439	1.874.391.004	35,3	32,5	265,1	27,6
Družb. pr. gosp.	811.977.211	2.142.354.634	100,0	100,0	263,8	27,4
Pogodb. obvez.	51.537.048	150.808.531	6,3	7,0	292,6	30,8
Zak. in samoupr. obvez. iz doh.	43.408.086	142.325.780	5,3	6,6	327,9	34,5
Sr. za pokr. os. potr. zaposl.	511.922.715	1.327.767.485	63,0	62,0	259,4	26,9
1. Bruto OD	466.075.529	1.205.241.418	57,4	56,3	258,6	26,8
- neto OD	336.506.532	849.213.103	41,4	39,7	252,4	26,0
- prisp. iz OD	129.568.997	356.028.315	16,0	16,6	274,8	28,7
2. Stan. prisp.	18.436.267	71.272.732	2,3	3,3	386,6	40,0
3. Skl. sk. por.	27.410.919	51.253.335	3,4	2,4	187,0	16,9
Amort. in posl. skladi (sred. za reprod.)	206.228.040	522.452.838	25,3	24,4	253,3	26,1

Tabelarno podan pregled rasti družbenega proizvoda in njegova delitev v letih 1970 in 1974 kaže, da se problemi delitve v občini niso bistveno spremenili.

Pogodbene obveznosti so naraščale hitreje od družbenega izvoda, po 30,8 % letno, zato se je njihov delež povečal od 6,3 % na 7 %.

Zakonske obveznosti so rastle še hitreje in sicer po 34,5 % letno, v strukturi delitve družbenega proizvoda se je njihov delež povečal od 5,3 % na 6,6 %.

Sredstva za bruto osebne dohodke so rastle po 26,8 % poprečni letni stopnji, v strukturi delitve je njihov delež padel od 57,4 % na 56,3 %.

Reproduktivna sposobnost gospodarstva je naraščala po 26,1 % letni stopnji, v strukturi delitve družbenega proizvoda je delež sredstev za reprodukcijo v štirih letih celo padel od 25,3 % v letu 1970 na 24,4 % v letu 1974, izključno kot posledica povečanih obveznosti iz dohodka.

Število zaposlenih na območju občine je v letih 1971-1974 rastlo po 4,6 % poprečni stopnji. Družbeni proizvod na zaposlenega delavca je rastle nominalno po 21,7 % letni stopnji.

Storilnost zaposlenih ni dosegla rasti predvidene z družbenim planom. Zagotavljanje rasti storilnosti t.j. rasti realnega družbenega proizvoda zaposlenega delavca, ostaja prednostna naloga na področju gospodarstva.

Porast **količinske proizvodnje** v industriji je v letih 1971-1974 presegla predvidevanja družbenega plana. Realizirana je bila 16,5 % poprečna štiriletna stopnja rasti. Izvoz je rastle po 28,1 % letni stopnji, in uvoz istočasno poprečno na leto po 34,2 %.

Investicije, vložene v osnovna sredstva gospodarstva, so dosegle v preteklih štirih letih na območju občine vsoto 1.637,61milj. din, v okviru podjetij pa vsoto

1.823,38 milj. din. Iz lastnih virov organizacij združenega dela je bilo pokrito 51,3 % vlaganj, iz kreditov skupaj pa 48,7 %.

Inozemski krediti so bili udeleženi v skupni štiriletni investicijski vsoti z 18,5 %. Delež investicij v ustvarjenem družbenem proizvodu je bil v poprečju 29,2 %.

Petletni plan vlaganj v osnovna sredstva je bil nominalno realiziran z 88,4 %.

Sava je zgradila velopnevmatikarno, kotlarno, skladišče izdelkov, gradi objekt za proizvodnjo umetnega usnja in računski center. Iskra je zgradila novo tovarno za klasično telefonijo, tovarno za elektronske telefonske centrale na Laborah. Tekstilindus je dogradil predilnico in plemenitilnico. IBI je zgradil predilnico, tkalnico in plemenitilnico. Planika je zgradila skladišča za izdelke in upravne prostore. Gorenjski tisk je zgradil nov obrat z upravnimi prostori in skladišči. Gorenjska oblačila so zgradila tovarno z upravnimi prostori in trgovino, Exoterm je povečal proizvodne prostore in gradi skladišče izdelkov. Elektro je izvajal investicije v naprave za prenos in distribucijo električne energije po planu. KŽK Kranj je adaptiral polnilnico olja, adaptiral in razširil mlekarno, zgradil klavnico, zgradil skladišče semenskega krompirja, preuredil farmo Hrastje. Projekt je dograjeval delavnice, Gorenjska vodna skupnost je uredila poslovno zgradbo in gradila delavnice in garaže. Cestno podjetje je naredilo asfaltno bazo. Creina je zgradila hotel v Kranju, žičnico na Krvavec, avtopralnico. Aerodrom Brnik je zgradil pristaniško stavbo, povečal pristajalno ploščad ter podaljšal vzletne steze. Trgovske organizacije Kokra, Merkur, Živila so dokončale gradnjo Globusa. Živila gradijo skladišča v Naklem. Merkur je preurejal prostore stare Save in gradi skladišča na Gorenji Savi. Elektrotehniško podjetje je zgradilo novo poslovno stavbo, Kovinsko podjetje je dogradilo proizvodne prostore. Komunalni servis je zgradil obrtne delavnice na Primskovem. Gorenjski sejem je zgradil prvo razstaviščno zgradbo.

V obdobju od leta 1971 do danes je financiranje splošne in skupne porabe doživljalo pomembne spremembe, ki pomenijo nove kvalitativne odnose na področju poglobljanja samoupravnih odnosov. Financiranje v dogovorjenem obsegu hkrati pomeni vključevanje v prizadevanja stabilizacije gospodarstva.

Dovoljeni obseg splošne in skupne porabe trošnje z osnovno težnjo, da mora počasneje naraščati, kot narašča družbeni proizvod, je zanesljiv prispevek v varčevanju in hkrati tudi kvalitativno pomemben delež pri vlaganju naporov, da naše gospodarstvo stabiliziramo. Politika zbiranja sredstev za splošno in skupno porabo se na ta način neposredno vključuje v program petletnega plana in vsakoletno tudi preko srednjeročnega družbenega plana v plan razvoja naše občine.

Proračunska potrošnja, katere viri dohodkov postajajo izključno samo še davki, takse in pristojbine, vsebuje vedno manj elementov skupne potrošnje, to pomeni, da bomo v kratkem splošno porabo povsem istovetili s proračunsko. Skupni porabi, katere nosilci so samoupravne interesne skupnosti, so glavni viri prispevki iz dohodka in iz osebnih dohodkov. V sedanjem obdobju, ki nosi značilnosti prehodnega obdobja, je le manjši del skupne potrošnje še v proračunskih postavkah.

Podatki o gibanju splošne in skupne porabe v občini Kranj nam kažejo, da se delež proračunske potrošnje v celotni potrošnji oziroma v odnosu do družbenega proizvoda v občini Kranj iz leta v leto zmanjšuje. Kljub temu pa ugotavljamo, da je celotna, to je skupna in splošna potrošnja na nivoju občine v odnosu do družbenega proizvoda porasla s 5,5 % v letu 1971 na 5,8 % v letu 1974. Povečani delež smo namenili šolstvu in kulturi. Ko smo sprejeli plan gradnje novih šol in ustanov otroškega varstva, smo zavestno sprejeli že omenjeno posledico. Te premike lahko ocenjujemo kot pomembna prizadevanja v razvoju naše občine tudi na tem področju, saj smo sprejeli plan do danes v obliki, kot je bil sprejet, že izpolnili. V izpolnjevanju teh nalog so vključeni posredno ali neposredno vsi občani občine Kranj preko prispevkov iz svojega osebnega dohodka in samoprispevkov kot tudi preko odločanja o delitvi dohodka v organizacijah združenega dela. Samoupravni odnosi so s tem dobili nove kvalitativne in kvantitativne razsežnosti na področju vključevanja splošne in skupne porabe v družbeno ekonomski razvoj naše občine.

4. Razvoj družbenih dejavnosti v letu 1974

V letu 1974 je bila z družbenim dogovorom o osnovah programiranja nalog in o

oblikovanju sredstev za splošno in skupno porabo v občini Kranj ter z ustreznimi sporazumi o programiranih samoupravnih interesnih skupnostih in o združevanju sredstev za njihovo uresničitev praktično uveljavljena nova oblika financiranja skupnih potreb v procesu menjave dela med delavci v materialni proizvodnji na eni strani ter delavci družbenih dejavnosti na drugi strani. Ker je novi način financiranja praktično stekel šele v drugem polletju, je bilo za obdobje prvih petih mesecev leta 1974 značilno pomanjkanje finančnih sredstev kar je zelo otežkočalo normalno delo in predvideni razvoj dejavnosti družbenih služb. Za obdobje druge polovice leta, ko je steklo financiranje po novem sistemu, pa je že značilen normalnejši dotok sredstev predvidenih za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti. V skladu z republiško politiko so nominalni izvorni dohodki za skupno porabo iz prispevkov naraščali počasneje kot družbeni proizvod.

Sprejete prispevne stopnje so v glavnem zagotavljale dotok potrebnih sredstev za samoupravne interesne skupnosti, ki delujejo v občinskem merilu. Prekoračenj ni bilo. Pač pa so bila značilna prekoračenja v dotoku sredstev za samoupravne interesne skupnosti, ki delujejo v regiji ali republiki. Nasprotno lahko za občinsko izobraževalno skupnost ugotovimo, da dogovorjena prispevna stopnja v višini 5,47 % (od tega 4,60 % za občinsko izobraževalno skupnost ter 0,87 % za solidarnostno združevanje v republiki) ni zadoščala. Ker predstavljajo v izobraževalni skupnosti osebni izdatki približno 80 % potrebnih sredstev, so nastale resne težave pri financiranju te dejavnosti.

Uresničena je bila okvirna politika, določena z družbenim planom občine Kranj za leto 1974 in drugimi akti. Posebej smo lahko zadovoljni s krepitvijo materialne podlage osnovnega šolstva in otroškega varstva. Z otvoritvijo novih poslopij popolnih osnovnih šol v Predosljah, pri Vodovodnem stolpu in Posebne osnovne šole se je bistveno razširil šolski prostor. Povečale pa so se tudi kapacitete za varstvo predšolskih otrok z otvoritvijo novih vrtcev v Stražišču in na Planini, s prostori za otroško varstvo v novozgrajenih osnovnošolskih poslopijih ter adaptacijami šolskih poslopij v Voklem in Dupljah. Nekaj uspehov beležimo tudi na področju srednjega šolstva, ki smo mu v družbenem planu občine za leto 1974 dali prioriteto. Začasno je dokaj zadovoljivo rešen prostorski, problem Ekonomsko-administrativnega šolskega centra. Z zakonom o preimenovanju Višje šole za organizacijo dela je le-ta postala visokošolski zavod, kar je za kranjsko občino nesporna pridobitev.

Na področju kulturnih dejavnosti se je delo odvijalo po zastavljenem programu kulturne skupnosti. V vseh oddelkih knjižnice je v primerjavi s preteklim letom narasla izposoja za 8,3 %, obisk pa za 8,9 %. Odprta je bila nova knjižnica VI. kategorije v Naklem. V Prešernovem gledališču je bilo sicer zaradi izrednih podražitev število predstav v abonmajih zmanjšano za eno. Naraslo pa je število abonmentov v primerjavi s preteklo sezono za 6,3 %. Arhivska, muzejska in spomeniško-varstvena dejavnost so potekale v skladu s programom. Poleg živahne amaterske dejavnosti v društvih in samostojnih skupinah so bile organizirane tudi mladinske revije pevskih zborov in t.i. koncertni večeri. V Prešernovem gledališču je bila zaključena II. faza adaptacijskih del.

Ob nekaterih uspešnih organizacijskih prijemih temeljne telesno kulturne dejavnosti se je občutno povečal izbor telesnokulturnih aktivnosti. Ustanovljeno je bilo 6 novih telesnokulturnih organizacij, število članstva se je povečalo za 28 % in to predvsem z vključevanjem mladine. Pozitivni vzgojni učinki vključevanja mla-

dih v telesnokulturne dejavnosti se kažejo med drugim tudi v tem, da je med obravnavanimi mladoletnimi prestopniki v občini le 5,8 % takih, ki so vključeni v neko športno aktivnost. Bistven napredek je bil storjen na področju rekreacije. Organizirani so bili množični planinski izleti, TRIM in druga tekmovanja. Dejavnost šolskih športnih društev se je uspešneje povezala z delom drugih telesnokulturnih organizacij.

Na večje dohodke in izdatke skupnosti zdravstvenega varstva je predvsem vplival 4 % porast števila zavarovancev. Gradnja prizidka pri zdravstvenem domu v Kranju bo predvidoma končana v januarju 1975 in tako le malo zaostaja za načrtom.

Na področju družbene skrbi za borce NOV in vojaške invalide je bil pri dodeljevanju družbene pomoči upoštevan porast življenjskih stroškov, začeli pa so se tudi sistematični preventivni zdravstveni pregledi borcev NOV. V letu 1974 je bilo pregledanih 200 borcev, 25 borcem pa je bilo omogočeno zdravljenje v zdraviliščih. Rešeno je bilo nekaj stanovanjskih problemov borcev, vendar razpoložljiva sredstva niso zadoščala za rešitev vseh.

Na področju socialnega varstva predstavlja najpomembnejšo akcijo začetek adaptacijskih del na domu ostarelih v Predvoru; kakor tudi izdelava kriterijev za razdelitev 176 stanovanj, zgrajenih iz sredstev občinskega solidarnostnega stanovanjskega sklada.

Določila ustave, sprejete v letu 1974, so pospešila preoblikovanje samoupravnih interesnih skupnosti v skladu z ustavnimi dopolnili in določili, vendar se je delo na tem začelo intenzivneje odvijati šele konec leta. Poleg že delujočih samoupravnih interesnih skupnosti so bile v merilu občine ustanovljene še nove skupnosti: skupnost otroškega varstva in občinska zdravstvena skupnost. Sklenjeni so bili samoupravni sporazumi o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti, zlasti tistih, ki se po novih ustavnih določilih vključujejo v skupščinski sistem.

Tako je samoupravna organiziranost zajela vsa področja družbenih dejavnosti. Z izvolitvijo delegacij je bil tudi v samoupravnih interesnih skupnostih za področje družbenih dejavnosti dosledno uveljavljen delegatski sistem; z dvodomno ureditvijo skupščin samoupravnih interesnih skupnosti pa se zagotavlja proces svobodne menjave med delavci v materialni proizvodnji in delavci družbenih dejavnosti. Z novo organiziranostjo samoupravnih interesnih skupnosti prihajajo bolj do izraza tudi interesi občanov, združenih v krajevnih skupnostih.

5. Urbanizem in komunalna dejavnost

Z družbenim planom za obdobje 1971–1975 je ugotovljeno, da je potrebno

pri hitri urbanizaciji občine Kranj težiti k čim bolj racionalni izrabi razpoložljivega prostora. Zaradi tega je bila sprejeta odločitev, da se novelira obstoječo temeljno urbanistično dokumentacijo. V letu 1974 sta bila izdelana predloga noveliranega urbanističnega programa občine Kranj in urbanističnega načrta širšega območja mesta Kranj, ki sta bila javno razgrnjena do 15. novembra. V času razgrnitve so bile organizirane obsežne javne razprave (tolmačenja in zbiranje pripomb) v vseh krajevnih skupnostih, za delovne organizacije in interesne skupnosti. V tem času so se zbrale vse pripombe.

Ta dva urbanistična dokumenta bo v naslednjem letu potrebno usklajena s pripombami sprejeti, ker bosta služila pripravi, oziroma izdelavi nadaljnjih urbanističnih dokumentov (ureditveni načrti, zazidalni načrti). Po noveliranem urbanističnem programu bo potrebno takoj pristopiti k izdelavi, oziroma uskladitvi urbanističnih načrtov za vodilna izvenmestna naselja (Senčur, Cerklje, Predvor). Vzporedno s tem delom pa izdelati zazidalne načrte.

V družbenem planu za obdobje 1971–1975 je v programskih izhodiščih ugotovljeno, da razvitost infrastrukture že predstavlja ozko grlo za razvoj družbene produktivnosti, zato je potrebno zagotoviti večja finančna sredstva za njen hitrejši razvoj, če tudi bi s tem povzročili znatne premike v delitvi družbenega proizvoda.

Izvajanje družbenega plana po posameznih področjih komunalne dejavnosti je bilo v tem planskem obdobju različno, odvisno predvsem od razpoložljivih finančnih sredstev. Kljub temu, da so bila vložena znatna večja sredstva v deficitarne komunalne dejavnosti, bodo rezultati teh naporov vidni šele v naslednjem planskem obdobju.

Vzdrževanje občinskih cest in mestnih ulic. V družbenem planu je bilo ugotovljeno, da je za redno vzdrževanje občinskih cest potrebno 2,6 milj. din z letnim povečanjem sredstev za 10 % glede na povečan porast prometa. V tem niso upoštewane podražitve, stroški investicijskega vzdrževanja in modernizacije vozišč.

Ob ugotovitvi, da je od vseh cest v občini še vedno 60 % makadamskih in da se po predvidevanjih to razmerje tudi v bližnji prihodnosti ne bo bistveno spremenilo, bo potrebno za vzdrževanje cest ob upoštevanju znatnih podražitev materialov in družbenih dogovorih o delitvi OD v delovnih organizacijah, ki dela izvajajo, zagotoviti znatno večja finančna sredstva.

Vodovodno omrežje in naprave. Nagel razvoj mesta in naselij je v družbenem planu razvoja občine Kranj v letih 1971–1975 narekoval potrebo po zgraditvi zadostnih akumulacij pitne vode, zgraditvi dodatnih cevovodov do razdelilnih omrežij in z razdelilnimi omrežji slediti razvoju mesta in naselij.

Planska predvidevanja bodo pri razvoju vodovodnega omrežja v glavnem dosežena. Črpalnice na Gorenji Savi bo začelo obratovati v začetku prihodnjega leta, zgrajen je cevovod Srednja vas – Vodovodni stolp, vodovod na Senturški gori, rekonstrukcija vodovoda do Vopovelj in Praprotne police ter rekonstrukcija cevovoda Kranj – Planina.

Tudi v letu 1975 bo potrebno zagotoviti, poleg rednih še dodatna sredstva s čim ugodnejšimi posojili.

Kanalizacija. V družbenem planu je bilo zaradi nerazvitosti kanalizacijskega omrežja določeno, da se prične pospešeno graditi primarno kanalizacijsko omrežje s čistilno napravo z istočasno gradnjo kanalizacije v programirane stanovanjske soseske ter da se za ta namen zagotovi večja finančna sredstva. V okviru programiranih nalog je izgradnja glavnega kanalizacijskega zbiralnika od bodoče čistilne naprave do starega savskega mostu in prva faza čistilne naprave in sicer za 20.000 prebivalcev.

Z občinskimi odloki, sprejetimi leta 1973, je določeno, da se pristopi k izdelavi investicijskega programa kanalizacijskega omrežja, in posameznih projektov ter da se za realizacijo programiranih del aktivira tudi sredstva občinskega in republiškega vodnega sklada, sredstva gospodarskih organizacij, sredstva prispevka za uporabo mestnega zemljišča, sredstva občinskega proračuna in ukinjenih skladov ter bančnih kreditov.

Za realizacijo navedenih nalog je bil imenovan poseben iniciativni odbor, ki je v letu 1974 poskrbel za izdelavo generalnega projekta kanalizacijskih rešitev in čistilno napravo mesta Kranja, nadalje za izdelavo in oddajo del za gradnjo I. etape glavnega zbiralnika na desnem bregu Save od bodoče čistilne naprave do mostu pri tovarni Planika, obenem pa je izvedel natečaj za idejno rešitev čistilne naprave mesta Kranj. Izdelava generalnega projekta je v zaključni fazi. Dela za gradnjo I. etape glavnega zbiralnika na desnem bregu Save pa so že oddana.

Za izvršitev nalog po družbenem planu bo potrebno v letu 1975 nadaljevati z gradnjo glavnega kanalizacijskega zbiralnika do savskega mostu in zgraditi prvo fazo čistilne naprave. Naloge so še obsežne in bodo za realizacijo le-teh potrebna še večja finančna sredstva kot v preteklosti.

Javna snaga in odvoz smeti. V okviru postavljenih nalog sedanega planskega obdobja je bilo s posebno odločbo razširjeno območje za obvezen odvoz smeti za naselja Naklo, Kokrica z Mlako, Bobovk, Šenčur, Hrastje in del Zgornjega Bitnja, kar se v pretežni meri tudi že izvaja. Vsako leto so bile organizirane posebne akcije za odvoz kosovnega odpadnega materiala, katere bo potrebno organizirati tudi v bodoče. V letu 1974 je bilo na podlagi sklepa občinske skupščine organizirano skupno odlagalništvo smeti v Udinborštu v Tenetišah, ki že služi svojemu namenu.

Iz navedenega je razvidno, da se je dejavnost javne snage razvijala v okviru sprejetih nalog družbenega plana. Potrebno bo še dosledno izvesti obvezno pobiranje smeti na razširjenem območju in službo javne snage opremiti s potrebno mehanizacijo.

Električno omrežje. V sedanjem planskem obdobju so bila investirana znatna finančna sredstva v gradnjo in obnovo nizkonapetostnega omrežja z namenom, da se zadosti osnovnim potrebam po električni energiji. Vzporedno s temi deli se izvajajo tudi dela na razširitvi visoko napetostnega omrežja. Pričakuje se, da bodo v planskem obdobju vse predvidene naloge izpolnjene.

Vodogradbena dela. Z družbenim planom programirana vodogradbena dela bodo po predvidevanjih v celoti izvršena.

V zaključni fazi so regulacijska dela v Zarici, saniran je iztok reke Kokre v Savo ob tovarni IKOS, v izdelavi je regulacijski načrt za potoke Reka - Dobljč in Pšata, dodatno pa se je glede na dotrajanost Majdičevega jezua pristopilo k njegovi sanaciji.

Za izpolnitev nalog iz družbenega plana bo v naslednjem letu potrebno zagotoviti, da Splošna vodna skupnost Gorenjske prične z etapno regulacijo potoka Žabnica, ker bodo na razpolago sredstva Republiškega vodnega sklada, vendar v prvi fazi na območju občine Škofja Loka, kar je pogoj za nadaljno regulacijo na območju občine Kranj. Prav tako bo potrebno pričeti z regulacijskimi deli na področju Cerkelj.

Rekonstrukcija in modernizacija občinskih cest, krajevnih cest ter mestnih ulic.

Po analizi stanja občinskih cest in porasta prometa je bilo v družbenem planu ugotovljeno, da obstoječe stanje cest ne ustreza več potrebam današnjega prometa in da bo potrebno za izboljšanje stanja glede na predvideni porast prometa vlagati v ceste znatna sredstva. Zaradi pomanjkanja sredstev ni bilo mogoče določiti pro-

gram, ampak le prioriteto rekonstrukcij in modernizacij cest in ulic.

V času izvajanja družbenega plana je bilo rekonstruirano in utrjeno vozišče ceste Sr. vas - Luže, sanirano asfaltno vozišče Kranj - Trboje, preložen del ceste Besnica - Jamnik, modernizirana je cesta Zg. Bela - Bašelj in delno razširjena cesta Grad - Šenturška gora. V izdelavi so načrti za rekonstrukcijo ceste Tenetiše - Trstenik in Cerklje - Zalog - Lahovče.

V okviru družbenega plana je bila modernizirana Levstikova ulica, v teku so dela na Delavski cesti, modernizirana Partizanska cesta, Savska cesta, Cesta na Rupo. V izdelavi so načrti za rekonstrukcijo Vodopivčeve ulice, Stražiške ulice in dela Ulice 31. divizije.

Posamezne krajevne skupnosti so na svojih območjih z lastnimi sredstvi, prispevki občanov in občine modernizirale številne ceste in ulice.

II. IZHODIŠČA DRUŽBENEGA NAČRTA ZA LETO 1975

1. Uveljavljanje nove ustave

Osnovo bodočega razvoja na vseh področjih družbenega življenja prav gotovo predstavlja nova ustava, ki jasno obeležuje nosilce tega razvoja, kakor tudi način sprejemanja vseh pomembnih družbenih odločitev.

Temeljna organizacija združenega dela predstavlja v družbeni reprodukciji temeljno celico, ki v skladu z interesi drugih temeljnih organizacij združenega dela samostojno odloča o razdelitvi novo ustvarjene vrednosti. V letu 1975 si moramo prizadevati, da bo delovnemu človeku dejansko dana možnost pregleda v proces ustvarjanja dohodka, kakor tudi možnost odločanja o njegovi kompleksni razdelitvi. Dosledna uveljavitev temeljnih organizacij mora pomeniti stimulans za večje angažiranje delovnega človeka in za vzbuditev njegovega interesa, kar je tudi predpogoj za hitrejše dvigovanje produktivnosti. To naj pripomore tudi temu, da iz združenega dela odpravimo zadnje ostanke mezdnih odnosov in miselnosti.

Zato morajo delavci v združenem delu pospešeno uresničevati z ustavo opredeljene samoupravne družbeno-ekonomske odnose in uveljavljati svoj odločilen vpliv pri upravljanju družbene reprodukcije s tem, da postanejo dejanski nosilci, oblikovalci

in uresničevalci družbeno-ekonomskega sistema ter ekonomske politike v celoti.

Delavci v združenem delu kakor tudi organi interesnih in družbenopolitičnih skupnosti morajo z vso odgovornostjo zagotoviti, da njihove odločitve prispevajo k zmanjševanju stopnje inflacije.

Tam, kjer niso organizirali temeljnih organizacij združenega dela, pa obstajajo pogoji za to, bo treba ponovno izdelati analize pogojev za ustanavljanje temeljnih organizacij, tam pa, kjer so temeljne organizacije sicer organizirali, pa te niso organizirane tako, da bi delavci dejansko lahko neposredno uveljavljali pravice, ki jim gredo po ustavi, bo treba na podlagi analiz ponovno proučiti pravilno organiziranost.

Dislocirane enote v krajski občini s sedežem delovne organizacije izven občine bo treba, kjer je le mogoče, organizirati kot temeljne organizacije.

Pri ponovnem usklajevanju samoupravne organiziranosti in s tem pregledovanju že sprejetih splošnih aktov bo treba posebno skrb posvetiti ureditvi medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu, informiranju in delavski kontroli. Vse področje medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu bo treba urediti tako, da ne bo šlo za odnos med delavcem in delovno organizacijo, temveč bo to dejansko medsebojno razmerje med družbeno enakopravnimi delavci samoupravljalci, ki združujejo delo na družbenih sredstvih za delo.

Samoupravno delavsko kontrolo bo treba uveljaviti v vseh temeljnih in drugih organizacijah združenega dela kot instrument uveljavljanja delavca v združenem delu in pomembnega dejavnika preprečevanja socialnih in drugih deformacij v razvoju naše družbe.

Informiranju, kot nujnemu spremljevalcu in osnovnemu pogoju samoupravljanja, bo treba v samoupravnih aktih posvetiti večjo pozornost in v njih poudariti odgovornost za nepravilno ali nepopolno informiranje.

Pospeševati je treba povezovanje in združevanje dela in sredstev organizacij združenega dela ne le v občini in gorenjski regiji, temveč tudi v širšem slovenskem in jugoslovanskem gospodarskem prostoru, pri tem pa bo treba uveljaviti samoupravne odnose tako, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela imeli neposredni vpliv na odločanje na vseh nivojih združevanja dela in sredstev.

Krajevne skupnosti so dobile z novo ustavno ureditvijo novo vsebino in nove možnosti, čeprav lahko pozitivno trdimo, da so v okviru občine že doslej zelo aktivno posegale na različna področja in da je občinska skupščina njihovo delovanje vedno vzpodbujala.

Z razširitvijo osnovnih problemov na področju komunalnih objektov bo potrebno preusmeriti interese občanov tudi na druga področja, ki so do sedaj bila v večji meri v domeni bodisi družbeno-politične skupnosti, bodisi nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti. V letu 1975 bomo morali dopolniti sedanji sistem financiranja potreb v krajevnih skupnostih in preiti na čvrstejšo povezavo temeljnih organizacij združenega dela s krajevnimi skupnostmi.

Prav tako bo potrebno končati proces formiranja krajevnih skupnosti glede na število prebivalcev in krajevne razmere.

Pereč problem za razvijanje aktivnosti so tudi ustrezni prostori, ki jih danes nimajo vse krajevne skupnosti. Zagotovitev vsaj minimalnih prostorov za družbeno delo, še posebej delegacij, bo zahtevalo v bodoče več sredstev in tudi prizadevanj pri iskanju ustreznih rešitev.

Krajevna skupnost je postavljena še pred eno pomembno nalogo, t.j. svoje delo in reševanje krajevnih potreb bo morala predvideti na daljši rok, to se pravi, uvesti bo morala planiranje in to planiranje, ki ne

bo temeljilo le na željah in potrebah, ampak tudi na realnih materialnih možnostih.

Samoupravne interesne skupnosti predstavljajo v bodoče del skupščinskega sistema. Ne glede na to, da imamo pri delu v interesnih skupnostih že precej izkušenj, saj smo jih imeli že precej pred novo ustavo, pa bo vendarle potrebno, da njihovem delu posvetimo vso pozornost. Ta pozornost bo morala veljati še posebej delu v delegacijah, ki bodo delegirale delegate v skupščine interesnih skupnosti. To je nujno zato, ker bo le z aktivnim delom delegacij in preko njih s seznanjanjem vseh delovnih ljudi moč doseči, da bodo delovni ljudje odločali tudi o področjih družbene reprodukcije, ki so jim bila dosedaj sorazmerno tuja. Ob postavljanju novih organizacij interesnih skupnosti se bodo morale le-te izogibati formiranju novega administrativnega aparata, temveč težiti, da dogovorno za vse samoupravne interesne skupnosti ustanovijo eno samo kvalitetno skupno službo. Izvršni svet bo takoj moral najti oblike in metode dela z novimi interesnimi skupnostmi, kajti nujno bo, da posamezni predlogi prihajajo v skupščino usklajeni.

Temeljna usmeritev in naloga na področju utrjevanja samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov je uveljavljanje ustavnih pravic in dolžnosti delavcev, da odločajo tudi o oblikovanju in delitvi sredstev v samoupravnih interesnih skupnostih za področje družbenih dejavnosti. Zato bo treba pravkar ustanovljenim samoupravnim interesnim skupnostim posvetiti vso skrb ter omogočiti, da bo na tej osnovi združeno delo s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem prevzelo v celoti od države funkcije na področju družbenih dejavnosti. Pri tem bo treba še nadalje razvijati že uveljavljene oblike podružbljanja teh dejavnosti kakor iskati tudi nove oblike, ki naj se razvijajo v novo ustanovljenih samoupravnih interesnih skupnostih (ustanavljanje enot). V delovnih organizacijah na področju družbenih dejavnosti je treba stalno preverjati samoupravno organiziranost in iskati možnosti, da pride tudi na tem področju do procesa združevanja in povezovanja organizacij združenega dela. Poglobiti pa je treba tudi samoupravno usklajevanje prizadevanj temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti pri oblikovanju možnosti izobraževanja, kulturnega in telesno-kulturnega udejstvovanja ter zdravstvene in socialnega varstva.

Skupščina občine in izvršni svet. Nov skupščinski sistem daje bistveno večje možnosti za sprejemanje odločitev, ki so v skladu z zahtevami in potrebami delovnih ljudi. Delegatski sistem, ki je temelj novega skupščinskega sistema, bomo morali še nadalje krepiti ob istočasnem zagotavljanju možnosti za delo delegacij, pa tudi ob istočasnem bedenju nad tem, da bo funkcioniranje celotnega sistema racionalno, brez nepotrebnih administrativnih in nevsebinskih dodatkov.

Leto 1975 bo brez dvoma razdobje, ko bosta tako občinska skupščina, kakor tudi izvršni svet lahko polneje usmerjala celotno družbeno življenje v občini, še posebej upoštevaje to, da smo v letu 1974 že odpravili začetniške napake in dobili potrebne izkušnje. Še nadalje bo potrebno delati na usklajevanju zakonodaje z novo ustavo in razmejevanju nalog občinske skupščine in izvršnega sveta, ki se v praksi dostikrat prepletajo. Izvršni svet bo moral vlagati še več navora v predhodno usklajevanje vseh predlogov, o katerih odloča v dokončni fazi občinska skupščina.

2. Temeljne usmeritve na področju gospodarstva

Predvidena dinamika gospodarskih gibanj v letu 1975 je izražena predvsem v hitri rasti proizvodnje in produktih dela ter v realni rasti investicij v osnovna sredstva. Nujno pa je v prihodnjem letu omejiti posamezne elemente nestabilnosti, ki se kažejo v stopnji inflacije in zlasti v rasti cen v proizvodnji. Da bi obvladali stopnjo inflacije bo nujno tudi na območju občine posvetiti posebno skrb premajhni povezanosti primarnih in sekundarnih industrij, produktivnosti dela, izkoriščanju zmogljivosti ter proizvodnim stroškom. Razreševanje teh problemov bo šele omogočilo krepitev reproduktivne sposobnosti gospodarstva, ki pa je glavni cilj gospodarstva v celoti ter glavni namen združevanja dela in sredstev.

Realizacija stabilizacijske politike gospodarstva bo še posebej otežkočena zaradi specifične strukture kranjskega gospodarstva. Industrija občine je predvsem predelovalna industrija, ki je v večini primerov vezana na predelavo uvoženih surovin, ki se na splošno ne morejo nadomestiti z domačimi.

To je vzrok, da neskladje med uvozom in izvozom v zadnjih letih stalno narašča. Zaradi tega bo v letu 1975 treba še posebej poživiti izvozno dejavnost in to na način, ki bo onemogočal dodatno prelivanje družbenega proizvoda zaradi različnih produktivnosti dela, kar je bilo v zadnjih letih stalen pojav. Da bi omejili prelivanje družbenega proizvoda morajo organizacije združenega dela usmeriti svojo investicijsko dejavnost predvsem v zamenjavo zastarelih sredstev za proizvodnjo ter v uvajanje avtomatizirane proizvodnje. Navezanost kranjskega gospodarstva na predelavo uvoženih surovin bo morala izoblikovati tak sistem usklajevanja cen reprodukcijskih materialov ter cen gotovih izdelkov, ki bo zagotavljal ob povečani produktivnosti tudi odgovarjajoči finančni rezultat. Kakršnakoli rast cen uvoženih materialov ne sme biti povod za neupravičeno zviševanje dohodka delovnih organizacij, temveč le dejansko usmerjanje cen gotovih proizvodov z rastjo proizvodnih stroškov.

Zavedamo se, da vse temeljne naloge, ki jih opredelujemo v družbenem načrtu za leto 1975, ne bo moč uresničiti že v tem letu, kajti njihova pretežna večina ima dolgoročni značaj. Vendar z njihovim reševanjem ne moremo več odlašati, zato moramo že v tem letu ob sprejemanju posameznih odločitev o nadaljnjem razvoju to upoštevati.

Med najpomembnejše naloge brez dvoma sodi **zaviranje pretiranega zaposlovanja**, ki smo mu priča v zadnjih letih. Zaposlovanje v zadnjem času zavzema tak obseg, da resno ogroža dosežene rezultate in še posebej obstoječi družbeni standard. Zavedamo se, da nadaljnega visokega zaposlovanja ni moč administrativno prepovedati in da je problem rešljiv le postopoma ob sprejemanju odločitev o novih investicijah. Proces investicijske ekspanzije, ki ga končujemo v letu 1974 in 1975, pa razumljivo ni moč ustaviti. Zmanjševanje zaposlovanja je dosedaj potekalo v dveh smereh:

- izločanju dela proizvodnega programa posamezne organizacije združenega dela, glede na visoko stopnjo živega dela
- vlaganju sredstev in kapitalno intenzivna delovna mesta, ki pogojuje sodobno tehnologijo in organizacijo dela.

Prav tako so doseženi tudi rezultati na področju skrbi za delovnega človeka, saj

smo v kratkem odprli nekaj samskih domov, ki naj novodošlim delavcem omogočijo vsaj minimalne življenjske pogoje. Zaposlovanje moramo obravnavati diferencirano, to se pravi, odvisno od skladnega razvoja posameznih sektorjev. Tako želimo n.p.r. še nadaljnje večanje zaposlovanja v terciarnem sektorju, seveda ob ustrezni produktivnosti. Zavirati pa bomo morali predvsem zaposlovanje v sekundarnem sektorju.

Investicijske usmeritve, ki bodo sprejete v prihodnjem letu, bodo morale upoštevati predvsem dva faktorja:

- omejene možnosti glede novih delavcev

- omejene možnosti glede preskrbe s surovinami in repromaterialom na zunanjih tržiščih.

Ne glede na to, da naše gospodarstvo že dosedaj precejšnji delež svoje proizvodnje izvažajo, bo vendarle potrebno glede na aktualnost **izvoza v letu 1975** dodatno spodbujati organizacije združenega dela k iskanju zunanjih tržišč in plasiranju čim večjega dela proizvodnje na ta tržišča. Po drugi strani pa stremeti za tem, da uvoz repromateriala in surovin zmanjšamo, kjer je to mogoče, v skladu z možnostmi preskrbe na domačem trgu.

Razvoj terciarja v letu 1974 ni zadovoljiv, saj praktično nismo dobili novih kapacitet. Bili smo priča celo nazadovanju, kar pa je za hudo razvoju občine nesprijemljivo. Predvsem je pereč problem prodajnih površin v trgovini, od tega še posebej v živilski trgovini. Zahteve občanov v krajevnih skupnostih po sodobno opremljenih trgovinah so opravičene, vendar trgovina danes finančno ni sposobna zadovoljiti vse želje in potrebe občanov. Zato bomo morali najprej spremeniti pogoje dela v trgovinah in šele potem iti v razširjeno reprodukcijo na tem področju.

Temeljne organizacije združenega dela, kakor tudi samoupravne interesne skupnosti bodo morale izdelati **varčevalni program**, v nekaterih primerih tudi sanacijski program, ki naj pripomoreta k temu, da dosežemo v občini večjo stopnjo stabilizacije, s tem pripomoremo k splošni stabilizaciji in k borbi proti visoki inflacijski stopnji.

3. Temeljna usmeritev skupne in splošne porabe

V letu 1974 smo prvič izvedli ustavno določilo o svobodni menjavi dela med delavci v gospodarstvu in delavci v družbenih dejavnostih. Ne glede na to, da so imela naša prizadevanja tudi nekatere napake, lahko zaključimo, da smo za začetek delo opravili dobro in da le-to služi kot solidna osnova za dogovarjanje v letu 1975.

V skladu z republiško politiko bodo nominalni izvorni dohodki za skupno porabo iz prispevkov naraščali počasneje kakor družbeni proizvod, tako da bo splošna poraba rastla za 6 točk, skupna poraba pa za 3 točke počasneje kot družbeni proizvod. To pomeni tudi za družbene službe neposredno povezanost in soodvisnot z razvojem gospodarstva ter zagotovitev takšnega družbenega standarda, ki bo usklajen z našimi materialnimi možnostmi. Zato bo potrebno za uresničevanje nalog in ciljev na področju družbenih dejavnosti še bolj uveljaviti neposredno in svobodno menjavo dela med delavci v družbenih dejavnostih in delavci v materialni proizvodnji. Tudi v družbenih službah bo treba zagotoviti vsestransko varčevanje in racionalno obnašanje ter si prizadevati za zmanjševanje stroškov poslovanja. Z družbenim dogovorom o splošni in skupni porabi v letu 1975 bo treba zagotoviti ne le sredstva za uresničevanje dogovorjenih nalog, temveč bo treba v bodoče zagotoviti sredstva tudi za razširjeno reprodukcijo, saj so po novih ustavnih določilih samoupravne interesne skupnosti neposredni nosilci razširjene reprodukcije na svojem področju. Hkrati pa bo treba zagotoviti osebne dohodke v skladu z dogovorjenimi načeli in merili ter samoupravnimi sporazumi.

Na področju skupne porabe se stopnje, ki so bile postavljene v letu 1974, ne bodo bistveno spremenile, ponovno bo potrebno proučiti le stopnjo za izobraževalno skupnost, ki naj po možnosti že vključi del razširjene reprodukcije. Poleg tega pa bomo morali zagotavljati tudi sredstva za poskusno uvedbo celodnevne šole v Predosljah.

Na področju splošne porabe mora v letu 1975 priti do nadaljnega očiščenja občinskega proračuna, ki naj v bodoče zagotavlja samo sredstva za delo državnih organov. Izjemoma bo še vseboval v letu 1975 sredstva za krajevne skupnosti in pa komunalno dejavnost.

politike razvoja, se moramo zavedati, da bodo v letu 1975 pogoji gospodarjenja toliko težji in bodo terjali maksimalno angažiranost in odgovornost vseh odločujočih v gospodarstvu, da bodo zastavljene naloge tudi realizirane.

Celotni dohodek gospodarstva se bo po predvidevanjih organizacij združenega dela in izračunih, ki upoštevajo nekatere osnovne smernice gospodarskega sistema in politike v letu 1975 povečal za 33,5 %. Povečanje gospodarske rasti temelji predvsem na povečanju produktivnosti, kar pomeni optimalno izkoriščanje obstoječih kapacitet ter delno na povečanju cen, prenešenih iz lanskega leta.

Porabljena sredstva gospodarstva se bodo povečala za 36 %, hitreje kakor celotni dohodek. Da bi se rast porabljenih sredstev čim bolj približala rasti celotnega dohodka, bo treba angažirati vse delavce v združenem delu, da bodo gospodarno ravnali z materiali in surovinami.

Družbeni proizvod se bo povečal za 28,4 % zaradi neuskrajene rasti celotnega dohodka in porabljenih sredstev.

Republiška resolucija predvideva, da bo rast družbenega proizvoda 31 %. Nižja rast družbenega proizvoda kranjskega gospodarstva je posledica strukture industrije, ki je v pretežni meri predelovalna.

Dohodek bo ravno tako zaradi visoke stopnje rasti porabljenih sredstev rasel počasno kakor celotni dohodek in to v višini 30,1 %.

Bruto osebni dohodki se bodo v masi povečali za 25,9 % in to v skladu z načelom, da organizacije združenega dela pri delitvi dohodka hitreje povečujejo rast sredstev za razširjeno reprodukcijo, kakor pa sredstva za osebno potrošnjo. Vendar bo v letu 1975 treba stremeti, da se uskladi rast osebnih dohodkov zaposlenih z rastjo produktivnosti in to v okvirih samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, da bo stimulatивно nagrajevanje dejansko vplivalo na rezultate gospodarjenja.

Zaposlenost naj bi se v letu 1975 povečala za 4,1 %, kar je nad republiško stopnjo, ki znaša 3 %. Kljub takemu povečanju zaposlenosti pa se bo po predvidevanjih produktivnost v industriji povečala za 8 do 9 %. Umiriti se mora stopnja rasti novega zaposlovanja, da bo dosežen napredek v kvaliteti gospodarjenja, podane večje možnosti za nagrajevanje po delu in da ne bo pretirana rast zaposlovanja zmanjševala družbenega standarda prebivalstva.

Nova velika investicijska vlaganja, ki so v preteklih štirih letih povzročila najvišjo stopnjo rasti zaposlovanja, morajo končno sprožiti intenziviranje produktivnosti dela.

Intenzivno zaposlovanje naj bi bilo tudi vodilo za nove investicijske odločitve.

Posebno skrb pri zaposlovanju novih delavcev pa bo treba posvetiti kadrovske strukturi zaposlenih. Izboljševanje kvalifikacijske strukture mora zagotoviti tudi boljšo organiziranost združenega dela, ki vključuje tudi nemoten potek proizvodnje ter usmerjenost v racionalno poslovanje.

Razvijanje terciarnih dejavnosti in tudi rast zaposlovanja v tem okviru je potrebna, da bi bile bolj sposobne pokriti povpraševanje po storitvah in izdelkih ter zajeti sredstva prebivalstva, ki se za to namenjaajo.

Industrijska proizvodnja se bo v letu 1975 povečala za 14,7 %, izvoz se bo povečal za 11 % in uvoz za 16 %. V okviru republike se bo povečal izvoz za 10 % uvoz pa za 4 %. Nesorazmerje med izvozom in uvozom v kranjskem gospodarstvu je pretežno posledica predelave uvoznih surovin. Kljub temu leži odgovornost na OZD za postopno izenačenje uvoza in izvoza.

Struktura celotnega dohodka

Tabela 3

	Indeks	Indeks
	1975	1975
	1974	1974 SRS
Celotni dohodek	133,5	—
Porabljena sredstva	136,6	—
Družbeni proizvod	128,4	131,0
Amortizacija	116,8	—
Dohodek	130,1	—
Izvoz	111,0	110,0
Uvoz	116,0	104,0
Količinska proizvod.	114,7	—
Stopnja zaposlovanja	104,1	103,0

III. RAZVOJ GOSPODARSTVA V LETU 1975

1. Rast nekaterih ekonomskih kazalcev

2. Reprodukcijska sposobnost gospodarstva

Struktura in delitev družbenega proizvoda

Tabela 4

	Ocena 1974	Plan 1975	Struktura %		Indeks 1975 1974	Indeks 1975 1974 SRS
			1974	1975		
Družb. proizv. gospodarstvu	2.142.354.634	2.750.783.350	100,0	100,0	128,4	131,0
Pogodb. obvez.	150.808.531	187.756.621	7,0	6,8	124,5	127,5
Zakon. obvez.	141.284.028	183.884.908	6,6	6,7	130,2	133,3
Sred. za pokriv. os. potroš. zapos.	1.328.809.238	1.672.304.537	62,0	60,8	125,8	128,4
1. Bruto OD	1.205.241.418	1.517.398.945	56,3	55,2	125,9	128,4
– Neto OD	849.213.103	1.069.169.297	39,7	38,9	125,9	128,0
– Prispevki	356.028.315	448.239.648	16,6	16,3	125,9	129,6
2. Stanovanjski prispevek	72.314.485	91.043.937	3,3	3,3	125,9	128,4
3. Sklad skupne porabe	51.253.335	63.861.655	2,4	2,3	124,6	127,0
Amort. in posl. skl. (sr. za repr.)	522.452.838	706.837.284	24,4	25,7	135,3	136,2

Ob predpostavki, da bo rast družbenega proizvoda 28,4 % in bruto osebnih dohodkov za 25,9 %, se bodo sredstva gospodarstva za reprodukcijo povečala za 35,3 %. S tem bi se povečal tudi delež sredstev za reprodukcijo v strukturi celotnega dohodka ter omogočile investicije v osnovna sredstva.

Pogodbene obveznosti gospodarstva v občini bodo porastle za 24,5 % v republiki pa za 27,5 %.

Pri pogodbenih obveznostih večji del celotnega zneska odpade na obresti za kredite.

Zakonske in samoupravno dogovorjene obveznosti gospodarstva se bodo povečale za 30,2 %, po predvidevanjih republike pa za 33,3 %. Stopnja rasti v okviru občine, kakor tudi v okviru republike je višja, kakor stopnje rasti družbenega proizvoda.

Sredstva za skupno porabo bodo v letu 1975 v skladu z republiško resolucijo rasla za 3 odstotne točke počasneje kakor družbeni proizvod.

Splošna poraba pa bo morala rasti za 6 odstotnih točk počasneje kakor družbeni proizvod družbenega sektorja gospodarstva.

Investicijska vlaganja v osnovna sredstva gospodarstva bodo znašala 597,99 milj. din na območju občine, v okviru delovanja organizacij združenega dela, ki imajo sedež na območju občine pa 655,38 milj. din. Iz lastnih virov bo pokrito 54 % investicij ter 46 % iz kreditov. Tehnična struktura vlaganj se bo predvidoma še izboljšala: okoli 67 % sredstev bo vloženo v opremo.

V letu 1975 se struktura investicij po panogah spreminja v toliko, da se ob zmanjšanju deleža industrije povečuje delež prometa in zvez, kmetijstva ter obrti; ponovno pa pada delež trgovine in gostinstva.

3. Usmeritve gospodarskih dejavnosti

Industrija, ki odločilno prispeva k gospodarski rasti v občini, temelji svoje napovedi za razvoj na povečanju količinske proizvodnje za 14,7 %. Predvidena petletna rast količinske proizvodnje bo z realizacijo plana za leto 1975 presežena. Poprečna petletna stopnja rasti količinske proizvodnje bo 16,2 %. Investicije v osnovna sredstva industrije so planirane v znesku 375,05 milijona din na območju občine, v okviru organizacij združenega dela s sedežem v občini pa 416,5 milijona din. V okviru te vsote predvidevajo: Tekstilindustrija novo opremo za predilnice in tkalnice, IBI – zamenjavo dotrajanih strojev, Planika – zamenjavo dotrajane opreme, Exoterm – gradnjo podaljška proizvodnih prostorov in povečanje skladišč gotovih izdelkov, Gorenjski tisk – gradnjo novih obratnih prostorov v komunalni coni, Sava – gradnjo objekta za vulkanizacijo gum in skladišča za vnetljive snovi in za umetno usnje, Iskra – gradnjo tovarne Labore II in gradnjo plinovoda.

Organizacije združenega dela s področja kmetijstva bodo nadalje dograjevale in spopolnjevale svoje proizvodne in predelovalne enote in poglobljale sodelovanje z zasebnim sektorjem kmetijstva.

Investicije v gospodarske zmogljivosti so predvidene v višini 37,78 milijona din.

V okviru te vsote predvideva KZK gradnjo novega in rekonstrukcijo obstoječega hleva v Hrastju za 160 molznic, gradnjo rastlinjaka za cvetje, sortirnico krompirja, hladilnico za jogurt, prispevek za gradnjo sojarne v Zadru. KZ Naklo bo zgradila skladišče za reprodukcijski material in adaptirala hlev v Strahinju. KZ Sloga bo gradila skladišče v Mavčičah.

Za leto 1975 se predvideva združitev primarnih proizvodnih organizacij, organizacij predelave in prodaje v Agroživilsko združeno organizacijo. Ta združitev bo izredno pomembna za celotno območje Gorenjske, predvsem zaradi tega, ker bo tako Gorenjska skupno nastopala na tržišču in proizvodnih pogojih. Izredno pomembno pri tem je tudi dejstvo, da se bo v primarni proizvodnji končno pričelo z naročeno proizvodnjo, ki bo garantirala kmečkimi proizvajalcem in družbenemu sektorju prodajo proizvodnega blaga. Najbrže bodo z združeno organizacijo dani dosti boljši in kompleksnejši pogoji pri najemanju kreditov za zasebni sektor proizvodnje, ker se bodo združila sredstva hranilno kreditnih služb in bodo tako izpolnjeni boljši pogoji za najemanje kreditov. Preko nove združene organizacije bo možno tudi smotrnejše in v večjem obsegu usmerjati modernizacijo kmetij in obnovu družbenih obratov, kot to nalaga družbeni dogovor o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva v SR Sloveniji za obdobje 1974–80. Službe in vse akcije v zvezi z dogovorom bodo potekale enotno za celotno območje Gorenjske, posebno pa še na našem območju, katero je izredno močno v primarni proizvodnji.

V letu 1975 bo tudi Kmetijska zemljiška skupnost občine Kranj pričela z izvedbo načrtov o melioracijskih delih na območjih, katera so bila za ta dela predvidena že v letu 1961 in so se nato opustila. To so območja od Kokrice do Golnika, od Kokrice do Sp. Bele in na Jezerskem, katera so trenutno manj vredna za primarno proizvodnjo, vendar najbrže potencialno izredno ugodna. Dela, ki se bodo pričela v letu 1975, so dolgotrajna, vendar se bo tako usposobilo 1300 ha obdelovalnih površin za intenzivno proizvodnjo.

V letu 1975 se bo vključilo v modernizacijo in preusmeritev nadaljnjih 150 kmetij, to delo bo možno izpeljati predvsem zaradi že omenjenega družbenega dogovora, po katerem je občinska skupščina dolžna zagotoviti določena sredstva za benifikacijo obrestne mere kmetovalcem, za sofinanciranje pospeševalne službe in olajšave davkov.

V letu 1975 bo sprejet za območje občine tudi urbanistični program, ki bo usklajen s prostorskim planom občine. S tem dokumentom, izredno važnim tudi za kmetijstvo, bo možno na območju občine dosledno izpolnjevati določila zakona o kmetijskih zemljiščih in tudi zakona o dedovanju ter družbenega dogovora, ki tudi nalaga občinski skupščini skupno s Kmetijsko zemljiško skupnostjo varstvo kmetijskih zemljišč do najtežje možne mere.

Gozdno gospodarstvo v letu 1975 predvideva sečno 67.347 kv. m lesa, od tega v družbenih gozdovih 26.323 kub. m in zasebnih gozdovih 41.024 kub. m. V blagovno proizvodnjo bo predvidoma zajeto 46.200 kub. m neto lesne mase; od tega iz družbenih gozdov 21.000 kub. m in zasebnih gozdov 25.000 kub. m. Gojitvena dela bodo izvršena na površini 309,55 ha, in sicer: obnova gozdov na površini 37,55 ha in nega gozdov na površini 272,00 ha. Za investicije bo predvidoma porabljenih 10.460.000 din, in sicer za nadaljnja dela pri adaptaciji obrata za transport in mehanizacijo, za opremo in mehanizacijo, za delavski center na Fužinah in za gozdne ceste (v Zarkovo, Vobnico, Korito in za Vrata).

Glede na stalnost sredstev, ki se letno namenjujejo za stanovanjsko gradnjo in tudi za vlaganje v gospodarske zmogljivosti, bi morale gradbene organizacije za proizvodnjo in načrtovanje tem možnostim v večji meri prilagajati svoje kapacitete.

Investicijska vlaganja v osnovna sredstva v **gradbeništvu** so planirana v višini 20,9 milijona din, v glavnem za gradnjo delavnic v okviru Projekta. Glede na prej navedena dejstva so ta sredstva, ki jih predvideva panoga za razvoj, preizkušna.

Organizacije v panogi **promet in zveze** bodo vlagale v zmogljivosti, ki jim bodo zagotovile nadaljnjo rast obsega poslovanja.

Plan vlaganj v osnovna sredstva je 103,2 milijona din (brez PTT). Creina bo gradila obratne prostore v komunalni coni, Aerodrom Brnik bo gradil na Brniku skladišča in pomožne objekte ter podaljšal vzletno pristajalno stezo.

V letu 1975 **trgovske organizacije** ne predvidevajo nobenega povečanja trgovin tako, da se veča zaostanek v izgradnji trgovskega prostora. Za obdobje 1971-75 je bila na podlagi programa predvidena potreba po okoli 3300-3800 kv. m trgovskega poslovnega prostora, urejeno oz. povečano pa je bilo skupaj okoli 3200 kv. m. Skoraj vse zgrajene površine so namenjene prodaji neživilskega blaga, razen tega pa je znaten del lociran izven mestnega jedra. Kolikor bi hoteli zajeti ustrezni del potrošnega fonda prabivalstva v naslednjih letih, bi morali pričeti z že načrtovano gradnjo maloprodajnih kapacitet v mestu in vzporedno s stanovanjsko gradnjo zagotavljati kapacitete za prodajo blaga dnevne potrošnje.

Zaradi razdrobljenosti trgovine bo nujno posvetiti posebno pozornost povezovanju trgovskih organizacij združenega dela in to predvsem v vertikalni smeri. Na ta način se morajo organizirati zaokrožene celote, ki bodo sposobne z združevanjem sredstev zadovoljiti naraščajoče potrebe po vse večjem prodajnem prostoru.

Trgovina bo investirala na območju občine v osnovna sredstva v letu 1975 27,2 milijona din.

Gostinstvo predvideva povečanje števila zaposlenih delavcev v občini za 5,8 %, kar pomeni, da so v obstoječih zmogljivostih še možnosti za povečanje obsega poslovanja. Zastoj v izgradnji novih kapacitet se v gostinstvu napoveduje tudi za leto 1975.

V osnovna sredstva bo vloženo 2,5 milijona din. Povečani bodo poslovni prostori pri Jelenu, adaptiran bo Prešernov hram in modernizirana kuhinja pri Starem Mayerju.

Število obrtnih organizacij družbenega sektorja, se bo v letu 1975 nadalje zmanjšalo zaradi združitve Puškarne s Savo. Dinamiko finančnega razvoja vzdržujejo predvsem večje organizacije: Kovinsko podjetje, Elektrotehniško podjetje in Mladi rod. Prvi dve organizaciji predvidevata v letu 1975 gradnjo proizvodnih prostorov. Servisno podjetje bo obstoječe delavnice obnovilo. Usmeriti pa se mora bolj odločno v povečanje zmogljivosti za gradbene storitve.

Posebno pozornost bo treba posvetiti tudi problemom povezovanja na področju obrti, da bi se na ta način rešila razdrobljenost panoge. Posledica takih prizadevanj pa ne sme biti preraščanje obrtne dejavnosti v industrijsko proizvodnjo, temveč boljša organiziranost in medsebojna povezanost. Nujno pa bo tudi zagotoviti, da se na ta način ne bi zmanjševala storitvena obrt, ampak da se bo razvijala skladno z naraščajočimi potrebami. Vzporedno s povezovanjem bo treba skrbeti tudi za boljšo kadrovske zasedbo ter da bodo zagotovljena sredstva za sodobnejši način proizvodnje. Za zadovoljevanje naraščajočih potreb prebivalstva po obrtnih storitvah bo morala davčna politika v okviru in

skladu s predpisi skrbeti za pospeševanje razvoja celotne storitvene dejavnosti.

Komunalna podjetja so planirala zelo počasen razvoj, čeprav se ustvarja v tej skupini organizacij večji del dohodka z nekomunalnimi dejavnostmi, kjer so cene in obseg poslovanja gibljivejše.

Uskladiti bodo morala delovanje na področju komunalne dejavnosti tako novogradenj, kakor tudi vzdrževanju obstoječih objektov. Za doseg tega cilja in zaradi splošnega družbenega interesa dejavnosti same bo nujno v letu 1975 ustanoviti samoupravno interesno skupnost, ki bo morala z enotnim programiranjem dejavnosti zagotoviti organiziranost komunalne službe za celotno področje občine.

Intenzivna **stanovanjska gradnja** v blokovni gradnji se bo v letu 1975 nadaljevala v soseski S5 na Planini. Vloženi bodo napori proizvajalcev in organizatorjev stanovanjske gradnje, da bi izpad pri številu dokončanih stanovanj v letu 1974 nadomestili v letu 1975. Ocenjuje se, da se bo število dokončanih stanovanj v letu 1975 napram letu 1974 vsaj podvojilo.

Stanovanjska gradnja bo spremljana s komunalnim urejanjem zemljišč v naselju Planina. Potrebno pa bo zagotoviti tudi izgradnjo spremljajočih objektov osnovne preskrbe, vzgojno varstvenih ustanov in drugih objektov.

Samoupravna stanovanjska skupnost bo razpoložljiva sredstva tudi v letu 1975 usmerjala za kreditiranje izgradnje komunalnih naprav, komunalne in druge organizacije pa bodo s svojimi programi zagotavljale izgradnjo primarnih komunalnih naprav v stanovanjskih soseskah.

Za zagotovitev kontinuitete v stanovanjski gradnji v letu 1975 je izdelan zazidalni načrt za nadaljnjih cca 1500 stanovanjskih enot na Planini.

Krajevne skupnosti so tako kakor vsako leto tudi letos predložile program potreb za leto 1975. Stalne potrebe za delo krajevnih skupnosti bo nujno ponovno proučiti, saj so določene storitve bistveno dražje in bo za redno dejavnost nujno predvideti precej večja finančna sredstva. Tudi ostale programe bo nujno podrobneje ovrednotiti, določiti prioriteto določenih del in jih vključiti v izvršitev v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

Treba bo nujno ovrednotiti tudi delovanje odborov za SLO in družbeno samozaščito.

Glede delovanja krajevnih skupnosti je nujno upoštevati tudi naloge obrambnih priprav in družbeno samozaščito.

Praksa in izkušnje dosedanjih obrambnih priprav so pokazale, da številnih vprašanj ni mogoče uspešno in učinkovito reševati, če se delovni ljudje in občani ne pojavljajo kot najbolj neposredni nosilci te dejavnosti. V bistvu gre torej za ustvarjanje realnih možnosti, da bi vsak delovni človek in občan učinkovito uresničeval svojo ustavno pravico.

Poudarjanje novega položaja in vloga krajevnih skupnosti pri pripravljanju družbe na obrambo pa ne pomeni zanikanje dosedanje prakse oz. zmanjševanja doseženih uspehov. Novi ustavni koncept krajevnih skupnosti pravzaprav le potrjuje, da so prišle obrambne priprave v fazo, kjer so bile dosedanje ustavne in pravne meje preozke za nadaljnji razvoj in dopolnjevanje vseljudskega odpora ter nadaljnje podružbljanje obrambe.

Obramba in zaščita se v krajevni skupnosti uresničujeta v vseh dejavnostih. Zunaj tega so v glavnem le problemi organizacije priprav, njihovo usklajevanje, usmerjanje in načrtovanje, ki se morajo praviloma urejati z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi, pa tudi z neposrednim povezovanjem delovnih ljudi in občanov s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi organizacijami in skupnostmi tako v krajevni skupnosti, kakot na širšem področju.

Enako je nujno v programu upoštevati tudi element družbene samozaščite. Družbena samozaščita kot funkcija samoupravne družbe dobiva prav v krajevnih skupnostih najbolj popoln in celovit izraz: kot stalna, organizirana in izredno važna družbena dejavnost. Varnost in zaščita naše samoupravne socialistične družbe bo ob učinkovitem delovanju posebnih služb državne varnosti, javne kontrole, delavske kontrole, sodišča, uspešna le, če bodo njeni nosilci neposredni samoupravljalci. Brez razvite družbene samozaščite v krajevni skupnosti bi bil sistem družbene samozaščite vsekakor pomanjkljiv in neprimeren manj učinkovit kot pa zahtevajo interesi samoupravne družbe.

Skladno z vsem navedenim bo nujno potrebno krajevne skupnosti tako organizirati, da bodo sposobne ustavno določene funkcije v celoti izvajati. Temu namenu služijo tudi novi statuti krajevnih skupnosti in novi delegatski sistem, ki omogoča povezanost vseh dejavnosti v krajevni skupnosti.

Pripravljen bo predlog programa razvoja srednjega šolstva na Gorenjskem. V okviru izvajanja mandatnega programa občinske skupščine in izvršnega sveta bodo izdelani predlogi načina zbiranja sredstev za reševanje prostorske problematike srednjega šolstva v občini.

Vzgoja in izobraževanje

Za razvoj vzgoje in izobraževanja v občini Kranj bo skrbela samoupravna interesna skupnost za osnovno izobraževanje po programu, ki se po vsebini in obsegu nekoliko razlikuje od programov skupnosti iz preteklih let.

V letošnjem letu je pričakovati izrazitejšo razširitev vzgojnoizobraževalne dejavnosti, ki je posledica številnih činiteljev, kot: izvajanje programa gradnje šol in vrtcev, povečana nataliteta, priseljevanje mladih družin itd. Dejavnost se je dejansko povečala že lansko jesen ob začetku novega šolskega leta, ko smo odprli dodatnih 7 rednih oddelkov pri osnovnih šolah, 16 oddelkov predšolskega in 3 oddelke šolskega varstva ter oddelek za delovno usposabljanje pri Posebni šoli. Proces širitve se v tem smislu še nadaljuje, saj pričakujemo s šolskim letom 1975/76 nove redne in varstvene oddelke.

Kot izjemno novost na področju vzgoje in izobraževanja v letu 1975 lahko štejemo uvedbo celodnevnega pouka v osnovni šoli v Predosljah. Nesorazmerno pa se je povečal delež izobraževalne skupnosti pri plačevanju oskrbnih stroškov v domovih za duševno in telesno prizadete otroke.

Veliko nalog je naloženo skupnosti na področju kadrovanja za pedagoški poklic. Postavljene cilje naj bi realizirala z intenzivnim poklicnim usmerjanjem, s štipendiranjem in z drugimi oblikami materialne stimulacije, predvsem pa z organiziranim delom na tem področju.

Izpolnitev teh obveznosti nujno terja večja vlaganja v vzgojnoizobraževalno dejavnost, ki pa jih ob omejevanju skupne porabe ne bo možno uresničiti v tem letu. Globalna omejitev porabe v okviru republike utesnjuje izobraževalno skupnost Kranj pri izvedbi postavljenega delovnega programa tako, da je potrebno izjemno krčenje oz. celo opustitev nekaterih že vtečenih dejavnosti. Izobraževalna skupnost bo morala odstopiti tudi od zamisli, da bi prevzela nase skrb za celotno razširjeno reprodukcijo v vzgoji in izobraževanju. Vsi ti ukrepi pa ne bodo smeli prizadeti izvajanja gradnje šol in vrtcev po programu, v okviru katerega naj bi do konca leta 1975 dokončali prizidke pri osnovni šoli Lucijan Seljak v Kranju, v Senčurju in na Jezerškem. Če bodo zbrana zadostna finančna sredstva, bomo začeli z gradnjo novih osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov v smislu razširjenega programa gradnje osnovnih šol in VVZ (Planina, Primskovo, Preddvor).

V družbenem načrtu občine Kranj ne smemo prezreti vsaj nekaterih bistvenih obveznosti na področju srednjega šolstva. Letos bo sprejet še drugi del zazidalnega načrta za center srednjih šol na Zlatem potju.

Otroško varstvo

Osnovna naloga samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva v občini Kranj bo skrb za izboljšanje življenjskih razmer za otroke, tako v družini kot v družbenem okolju. V ta namen se bo interesna skupnost zavzemala za varstvo matere in otroka od rojstva do vstopa v šolo. Pri tem bo skušala odpraviti vzroke, ki povzročajo socialno diferenciacijo, in si prizadevala za povečanje družbene skrbi za razvojno prizadete otroke.

V ta namen se bo povezovala z ostalimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, ki imajo v svojem programu tudi skrb za otroka.

Pri programiranju nalog za leto 1975 izhaja skupnost otroškega varstva iz dejstva, da bo tudi v letu 1975 izdvajala 80 % svojih dohodkov v sklad za gradnjo šol in vrtcev, in da bo zato samostojna dejavnost potekala le v okviru 20 % dohodkov, namenjenih prav tako za investicije v otroško varstvo. Z zbranim denarjem za otroško varstvo morajo biti v letu 1975 v prvi vrsti poravnane finančne obveznosti, ki jih ni bilo mogoče pokriti v letu 1974, to je poravnati končne obračune del izvršenih v Voklem in Dupljah, dokončno usposobiti vrtec v Naklem, skladu za gradnjo šol in vrtcev vrniti premostitveni kredit, začeti z gradnjo novega vrtca v Preddvoru namesto prvotno načrtovane preureditve Valičeve hiše in nazadnje pripraviti načrte za novi vrtec na Planini.

Ob upoštevanju navedenega je predvideno, da bo znašala kapaciteta v vseh VVZ in VVO v občini 1978 mest in da bo v varstvo vključenih 25 % predšolskih otrok.

Kultura

V letu 1975 bo Kulturna skupnost podpirala:

knjižnično dejavnost, da bi omogočila približati delovnim ljudem dobro leposlovno, strokovno in družboslovno knjigo. Zagotovila bo reorganizacijo Osrednje knjižnice v tip splošnoizobraževalne knjižnice; gledališko dejavnost, da bi omogočila zadovoljevanje potreb delovnih ljudi po naprednih dramskih, lutkovnih in ostalih prireditvah. Financirala bo gledališke predstave domačih skupin in gostujočih gledališč v Prešernovem gledališču, krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, mladinsko in pionirsko gledališko dejavnost ter posebne manifestacije. Posebno pozornost bo posvetila idejnosti gledaliških prireditev in proslav;

glasbeno dejavnost, da bi omogočila zadovoljevanje potreb po vokalni in instrumentalni glasbi ter približevanje glasbenih stvaritev delovnim ljudem. Zato bo podpirala prireditev domačih ansamblov in manifestacije mladine ter gostujočih skupin. Pri tem bo skrbela za repertoar z napredno vsebino s poudarkom na borbeni in delavsko-revolucionarni pesmi;

filmsko dejavnost in filmsko vzgojo, da bi približala delovnim ljudem dober film; likovno in galerijsko dejavnost, da bi popularizirala likovno ustvarjalnost, izvenšolsko likovno vzgojo in likovno vzgojo amaterjev;

muzejsko dejavnost, da bi omogočila in zagotovila proučevanje materialne in duhovne kulture dediščine;

spomeniško varstveno dejavnost, da bi zagotovila ohranitev kulturnih spomenikov;

arhivsko dejavnost, da bi omogočila evidentirati, urediti in obdelati arhivsko gradivo;

dejavnost ZKPO kot družbene organizacije na področju kulture v krajevnih skupnostih, delovnih kolektivih, v šolah in domovih ter v kulturnih društvih, pri čemer je njena poglobljena naloga skrbeti za napredno vsebino programov dela;

urejanje prostorov za kulturno dejavnost.

Telesna kultura

Zaradi ugotovljenih telesno-razvojnih slabosti ter razširjenega nezdravega načina življenja mladine, kakor tudi slabe fizične kondicije, prepogoste obolevnosti, nizke delovne storilnosti in zgodnjih upokojitev odraslih, bo osrednja naloga vseh zainteresiranih na področju telesne kulture prav gotovo vključevanje čim večjega števila prebivalcev v vse oblike telesnokulturne dejavnosti. Da bi se realizaciji tega cilja čim bolj približali, bodo naloge samoupravne telesnokulturne skupnosti osredotočene na naslednje:

vso pozornost posvetiti šolski telesni vzgoji in šolskim športnim društvom, da bi

tako ustvarili trdno osnovo za dolgoročnejši programski razvoj množičnih oblik telesnokulturne dejavnosti – športne rekreacije pa tudi tekmovalnega in vrhunškega športa;

v telesnokulturnih organizacijah povečati število članstva, formirati nove ekipe in ustanovljati telesnokulturne organizacije v KS, kjer jih še ni ter posvetiti pozornost tudi rekreacijskim oblikam in jih še razvijati;

v prizadevanjih za povečanje števila aktivnih udeležencev v telesnokulturnih dejavnostih se vključiti v vse slovenske akcije »hodi, teči, plavaj, smučaj, kolesari«;

z različnimi oblikami šolanja pridobiti čim več vaditeljev, trenerjev, sodnikov in organizacijskih delavcev, tako amaterskih kot profesionalnih ter omogočiti strokovno izobraževanje tistim, ki že delajo na področju telesne kulture;

pričeti z gradnjo objektov za telesno vzgojo, šport in rekreacijo, zlasti tistih, ki omogočajo športno udejstvovanje vsem kategorijam prebivalstva, obenem pa ne zamenariti vzdrževanja objektov;

na področju tekmovalnega in vrhunškega športa rešiti vprašanje tekmovalnih in tekmovalnih sistemov v občini in regiji ter sodelovati pri reševanju tega vprašanja v republiki. Tistim organizacijam, ki v pogledu množičnosti, kvalitete dela in tekmovalnih dosežkov dosegajo posebne uspehe, zagotoviti takšne pogoje dela, da bodo lahko častno zastopali našo občino.

Zdravstveno varstvo

Po programu zdravstvenega varstva bodo leta 1975 prebivalci občine Kranj pridobili na obsegu in kvaliteti zdravstvenih storitev. Število aktivnih zavarovancev bo predvidoma naraslo za 3,5 %, število kmečkih zavarovanih oseb pa padlo za 2,5 %. Novi prostori v zdravstvenem domu Kranj bodo omogočili povečanje kadrovske zasedbe, boljše delovanje osnovne in specialistične zdravstvene službe, predvsem tistih vrst, v katerih je bilo doslej primanjkljaj najbolj čutiti. Zdravstvena služba bo v novih delovnih pogojih morala takoj usklajati metodološko strokovno, vsebinsko in organizacijsko delovanje vseh organizacijskih enot. Predvsem bo morala ustrezno urediti dispanzersko zdravstveno varstvo žena, starostnikov in borcev NOV. Med ukrepi za preprečevanje nalezljivih bolezni bo v letošnjem letu izvedeno fluorografiranje prebivalcev starih nad 24 let. Okrepiti bo treba higiensko epidemiološko dejavnost zlasti na področju higiene, prehrane in varstva okolja.

Po sprejetem programu investicij v zdravstvene zavode bomo opravili vse potrebno za gradnjo zdravstvene in lekarniške postaje v Stražišču. Po sprejemu novega republiškega zakona o zdravstvenem varstvu pričakujemo v letu 1975 aktivno delovanje nove samoupravne organizacij-

ske oblike zdravstvene skupnosti, to je občinske zdravstvene skupnosti, v kateri bodo delovni ljudje v zboru uporabnikov in v zboru izvajalcev usklajeno z načelno politiko regionalne zdravstvene skupnosti posvetili svojo pozornost problematiki zdravstvenega varstva prebivalcev občine.

Družbena skrb za borce NOV in vojaške invalide

Borcem NOV je treba tudi v bodoče nuditi družbeno pomoč in skrbeti, da bo le-ta čimbolj ustrezala povečanju življenjskih stroškov. Komisija za zadeve udeležencev NOV in VVI načrtuje, da bi znašala najnižja družbena pomoč 340 din, povprečna višina družbene pomoči pa 439 din. Še naprej je treba skrbeti, da bodo borci NOV deležni klimatsko-topliškega zdravljenja in to v večjem številu kot v preteklem letu. Prav tako je treba še naprej organizirati preventivne zdravstvene preglede udeležencev NOV in poskrbeti, da bi jih bilo pregledanih čim več.

S samoupravno stanovanjsko skupnostjo je treba nadaljevati prizadevanja, da bi se stanovanjski problemi borcev NOV reševali iz sredstev te skupnosti ter da bi se reševanje teh problemov tudi normativno uredilo.

Z zveznimi in republiški predpisi bodo usklajene višine vseh invalidskih prejemkov. Z republiškim zakonom o vojaških invalidih bo boljše urejena zaščita invalidov, predvsem prejemanje invalidskega dodatka ter regresa za nakup osebnega avtomobila.

Socialno varstvo

Izhodišče za delo na področju socialnega varstva v letu 1975 so določila novega zakona o socialnem skrbstvu ter socialnem varstvu, program socialne politike občine do leta 1976 ter srednjeročni program razvoja gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini Kranj. Samoupravni interesni

skupnosti socialnega skrbstva in socialnega varstva bosta delovali tudi v smeri odpravljanja socialnega razlikovanja, zato bodo njene naloge predvsem naslednje:

Izdelati analizo o materialno-socialnem položaju družin, ki imajo osebne dohodke na družinskega člana izpod eksistenčnega minimuma, določenega za kranjsko občino. Na podlagi ugotovitev analize bo treba izdelati konkretne ukrepe za izboljšanje socialnega položaja navedene kategorije občanov.

Organizacijam združenega dela, ki imajo zaposlenih več kot 500 delavcev, nimajo pa organiziranih socialnih služb, posredovati program dejavnosti socialnih služb v delovnih organizacijah. Z vodstvi teh delovnih organizacij se dogovarjati o postopni zaposlitvi socialnih delavcev.

S predsedniki krajevnih skupnosti in predsedniki komisij za socialna vprašanja pri krajevnih skupnostih organizirati posvet o vlogi in delu komisij za socialna vprašanja. Na osnovi ugotovitev posveta dopolniti programe dela navedenih komisij.

Na podlagi programa izgradnje domov za ostarele dokončati adaptacijo in izdelati načrt dozidave sedanjega doma v Pred dvoru, koordinirati delo z vsemi ostalimi interesnimi skupnostmi v občini, ki imajo v svojem programu dela tudi skrb za socialno varnost občanov.

Raziskovalna skupnost

Naloga novoustanovljene samoupravne občinske raziskovalne skupnosti bo ugotoviti in oblikovati skupne interese po raziskovalni dejavnosti v občini, zlasti na tistih področjih, ki zadevajo občinsko skupnost kot celoto. Občinska raziskovalna skupnost si bo prizadevala, da bodo ti interesi dobili svoje mesto v programih področnih in republiške raziskovalne skupnosti. V cilju hitrejšega družbeno ekonomskega razvoja občine bo spodbujala uporabo rezultatov znanosti v proizvodnji in družbeni praksi ter si prizadevala, da bo dobilo vrednotenje novatorstva in izumiteljstva ustrezno mesto v organizacijah združenega dela.

VI. URBANIZEM IN KOMUNALNA DEJAVNOST

Po programskih izhodiščih, načrtanih nalogah družbenega plana in ugotovitvah resolucije za leto 1975 bo potrebno opraviti dela, kot so prikazana v specifikaciji. Dela se bodo financirala iz sredstev proračuna, iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, ki se zbirajo na območju mesta in po posameznih krajevnih skupnostih, kjer so bili za posamezna naselja sprejeti urbanistični načrti (na območju mesta se 30 % prispevka od stanovanjskih površin daje namensko mestnim krajevnim skupnostim, sredstva zbrana izven mesta pa se v celoti vračajo krajevnim skupnostim), iz sredstev zbranih od pristojbine na cestna motorna vozila, iz dela sredstev dohodka od republiškega prometnega davka na goriva, iz sredstev vodarine in kanalsčine ter občinskega in republiškega vodnega sklada.

Urbanizem

Izdelava novelacije urbanističnih načrtov za Šenčur, Cerklje, Preddvor, Jezersko in letališče, izdelava osnov za urbanistično urejanje manjših naselij na območju občine ter zazidalni načrti 900.000 din

- modernizacija Partizanske ceste, obvez. 1974	40.770 din
- za reševanje problemov KS na območju mesta 30 % zbranih sredstev na območju mesta od stanovanjskih površin	500.000 din
- vrnitev sredstev KS izven mesta	200.000 din
- rekonstrukcija Delavske c. - nadaljevanje	734.607 din
- odkup stan. hiše na Cesti Staneta Žagarja 48	300.000 din
- udeležba na prispevku za gradnjo kanal. zbir. in sicer 30 % prispevka na območju mesta	1.300.000 din
- asfaltiranje pločnikov na Jelenovem klancu	100.000 din
- rekonstrukcija Ulice 31. divizije	150.000 din
- obnova mostu čez Kokro na Očanu in popravilo mostu na Huje	350.000 din
- obnova stopnic na gaštejskem in Jelenovem klancu	150.000 din
- ureditvena dela na Titovem trgu	20.000 din
- asfaltiranje avtobusnih postajališč v Stražišču	40.000 din
- izdelava kanal. jaška na Škofjeloški cesti	10.000 din
- ureditvena dela ob železniški postaji	200.000 din
- študija prometne mreže na območju urbanističnega načrta mesta Kranj, načrti za Ulico 31. divizije, načrti za cesto Planika - Drulovka, študija križišča Delavske z Gorenjesavsko cesto in križišča Škofjeloške ceste z Ljubljansko cesto na Gašteju	204.623 din
	4.300.000 din

Poleg cestno vzdrževalnih del bodo opravljena na občinskih cestah še naslednja investicijska vzdrževalna dela:

- rekonstrukcija ceste Tenetiše - Trstenik	4.470.000 din
- rekonstrukcija ceste Cerklje - Zalog	4.580.000 din
- razširitev ceste Grad - Šent. gora - za dela v letu 1975	450.000 din
- rekonstrukcija ceste in mostu v Žabnici - nadaljevanje	63.405 din
- odškodnina za razširitev ceste Grad - Šenturska gora	260.000 din
	13.823.405 din

3. Dela, ki jih bo financirala Republiška skupnost za ceste

- rekonstrukcija ceste Preddvor - Kranj I. etapa
- gradnja I. etape obvozne ceste v Kranju (križišče na Merkurjevi jami)

2. Vzdrževanje mestnih ulic in občinskih cest

4. Vodovodno omrežje

Komunalna dejavnost

1. Dela, ki se bodo financirala iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča

Razpoložljiva sredstva 4.300.000 din
Zbrana sredstva prispevka bodo uporabljena takole:

Razpoložljiva sredstva	
- proračunska sredstva	3.600.000 din
- pristojbine na cestna motorna vozila	4.023.405 din
- udeležba na dohodek od republiškega prometnega davka na goriva	1.200.000 din
- kreditna sredstva	5.000.000 din
SKUPAJ	13.823.405 din

Zbrana sredstva bodo porabljena takole:

- za vzdrževanje občinskih cest, ki jih vzdržuje Komunalni servis	2.800.000 din
- za vzdrževanje občinskih cest, ki jih vzdržuje Cestno podjetje	700.000 din
- za prometno signalizacijo	500.000 din
SKUPAJ	4.000.000 din

Razpoložljiva sredstva - 61 % od vodarine 4.680.000 din 2.680.000 din
Najeta posojila 1.965.000 din 4.645.000 din

Predvidena poraba:

- izgradnja dovodnega voda in vodovodnega omrežja za stanovanjsko sosesko S - 5 - Planina	850.000 din
- sanacija vodovoda in sofinanciranje novih vodnih virov pod Krvavcem	400.000 din
- povezava rezervoarjev Tupaliče - Adergas	1.000.000 din
- rekonstrukcija omrežja v Čirčičah	500.000 din

- obvoznica II. faza	300.000 din
- izgradnja zavarovalnih naprav ob vodovodnih objektih	200.000 din
- sanacija struge Belce ob objektu v Bašlju	225.000 din
- izdelava tehnične dokumentacije za novo predvidene objekte in rekonstrukcije	80.000 din
- razna nepredvidena dela ob rekonstrukcijah ceste	200.000 din
- odplačilo anuitet za najete kredite	580.000 din
- dodatno zajetje Blajšnice v Tržiču	210.000 din
- dograditev črpališča na Gorenji Savi	200.000 din
	4.645.000 din

- vodni sklad SRS	2.000.000 din
- ukinjeni občinski kapital	1.000.000 din
	5.592.000 din

9. Električno omrežje

Za izboljšanje oskrbe potrošnikov z električno energijo predvideva Elektro Kranj izgradnjo naslednjih nizko napetostnih objektov:

- 20 kV Visoko - Grad (Cerklje)	500.000 din
- 10 (20) kV kablovod za novo TP Naklo (pri Gantarju)	160.000 din
- 20 kV kablovod za novo TP Preddvor (pri Zdravstvenem domu)	150.000 din
- 10 (20) kV kablovod za novo TP Strahinj	200.000 din
- 10 (20) kV daljnovod za TP Čepulje	120.000 din
- 10 (0,4) kV TP Naklo (pri Gantarju)	160.000 din
- 20 (0,4) kV TP Preddvor (pri Zdravstvenem domu)	160.000 din
- 10 (20/0,4) kV TP Strahinj (serv. del)	45.000 din
- 10 (20/0,4) kV TP Čepulje	45.000 din
- nabava transformatorjev za nove TP in obratovalno pripravljenost	75.000 din
- ojačitve obstoječih nizko-napetostnih omrežij in prevezave omrežij na nove TP	400.000 din
	2.015.000 din

6. Urejanje javnega zelenja

V letu 1975 bodo zajete v vzdrževanje tudi vse zelenice na območju stanovanjske soseske Vodovodni stolp II, delno že zelenice v novem naselju na Planini, nadalje zelenica pri spomeniku NOB na mestnem pokopališču in zelenice pri obvoznici.

Za navedena dela bo iz proračuna zagotovljenih 700.000 din.

5. Kanalizacijsko omrežje

Razpoložljiva sredstva-saldo iz leta 74	547.000 din
- planiran dotok kanalščine	2.500.000 din
	3.047.000 din

7. Javna snaga

Poraba bo naslednja:

A. Enostavna reprodukcija	
- upravljanje z javno kanalizacijo in obveznosti iz dohodka (davek)	1.810.000 din
- pokrivanje obveznosti iz dohodka za plačilo anuitet (zmanjšano za amortizacijo)	237.000 din
	2.047.000 din

Za vzdrževanje javne snage na območju mesta, ki zajema čiščenje mestnih ulic in cest, odvoz uličnih smeti, pranje ulic, odvoz snega iz centralnih mestnih površin, luženje makadamskih vozišč, nabavo in obnovo koškov za smeti in obratovanje javnega stranišča bo iz proračuna zagotovljenih 1.300.000 din.

10. Vodogradbena dela

Iz občinskega vodnega sklada se bo v letu 1975 zagotovilo obvezno udeležbo za nadaljevanje gradnje GZ-4, iz preostalih sredstev pa se bo financiralo manjša vodna regulacijska dela.

Predvideni dotok	1.443.480 din
Poraba bo naslednja:	
- sofinanciranje GZ-4	800.000 din
- regulacija potoka skozi Luže	150.000 din
- regulacija Trenče - nadaljevanje	250.000 din
- ureditev jezua pri mlinu Valjavec na Srednji Beli	100.000 din
- regulacija potoka skozi Dvorje	100.000 din
- čiščenje struge potoka Reke skozi Zg. Brnik in ostalo - obveznost iz leta 1974	43.480 din

B) Razširjena reprodukcija	
A) Rezervirana sredstva iz preteklih let (547.000 din)	
- Del sredstev za komunalno ureditev zemljišča za gradnjo centra srednjih šol	230.000 din
- predvidena še dodatna sredstva ukinjenega sk. obč. kapitala	800.000 din
- rekonstrukcija kanala RZ-24 Zlato polje	258.000 din
- izgradnja zbirnih kanalov ob kanalih GZ-1, R-10, RZ-2 Primskovo-Klanec	20.000 din

8. Javna razsvetljava

V letu 1975 se obseg javne razsvetljave ne bo povečal. Tekoča vzdrževalna dela se bodo izvajala v okviru že sklenjene pogodbe.

Za predvideno porabo električne energije in vzdrževalno delo bo iz proračuna zagotovljenih 800.000 din.

Pregled virov financiranja gradnje čistilne naprave in glavnih zbiralnikov	
- prispevek mestnega zemljišča	1.300.000 din
- občinski vodni sklad	800.000 din
- sredstva iz večje cene kanalščine	492.000 din

SKUPAJ

1.443.480 din

- Sava, Kranj - Zarica Na odseku regulacije Save v Zarici je za dokončanje d. br. zgradbe in ureditev brežin, vtoka in iztoka ter premike mas izkopov potrebno	500.000 din
- Sava Kranj - Savski jez Pri rekonstrukciji savskega jez v Kranju je za izvedbo II. faze del skladno s pogodbo potrebno	1.750.000 din
- Sava, odsek Podnart - Kranj Za popravila in rekonstrukcije poškodovanih zgradb, katerih poškodbe so najbolj pereče potrebnih	400.000 din
- Kokra, Kranj Za najnujnejša zaščitna dela pri izlivu v Savo, to je utrditev brežin in podbetoniranje opornih zidov na samem izlivu je potrebnih (od tega 90.000 din iz naslova 1,5 % KD)	150.000 din
- Belca, Brdo Za ureditev odseka struge od ograje posestva Brdo do prvih hiš v vasi Kokrica bo potrebnih	400.000 din
- Reka, Pšata Za urejanje režima na gornjem toku in razbremenilnika ter idejni načrt je predvidenih (iz sredstev gramoza)	550.000 din
- Šofinanciranje izgradnje čistilne naprave in glavnih zbiralnikov	2.000.000 din 5.750.000 din

**OPREDELITEV NEKATERIH
NAJPOMEMBNEJSIH NALOG
SKUPŠČINE OBČINE KRANJ IN
IZVRŠNEGA SVETA V TEKOCI
MANDATNI DOBI**

(Mandatni program)

Smo v času, ko v naši družbeno-politični skupnosti intenzivno delamo na izdelavi družbenih načrtov za leto 1975 ter še posebej za srednjeročno razdobje 1976/1980. Oba dokumenta naj predstavljata najširši družbeni dogovor o bodočem razvoju in nalogah, ki naj družbeni razvoj usmeri v skladu s spoznanji o sedanjih neuskkljenostih, bodočih možnostih in potrebah na vseh področjih. Da bomo zagotovili skladen razvoj v prihodnjih letih, bomo morali izluščiti najpomembnejše naloge, jih ustrezno ovrednotiti in z njimi zadolžiti posamezne nosilce.

Občinska skupščina se zaveda kompleksnosti perečih problemov, svoje odgovornosti za stanje in ukrepanje na vseh področjih družbenega življenja, vendar pa smatra, da bodo bodoča prizadevanja za hitrejši razvoj občine morala temeljiti na odpravljanju nekaterih bistvenih problemov, ki danes rušijo skladen razvoj. Reševanju teh t. i. ključnih problemov bodo morali posvetiti več pozornosti, truda in sredstev in to ne samo v prihodnjih letih, ampak v vsem srednjeročnem razdobju do leta 1980. S tem pa seveda ni rečeno, da bodo prizadevanja za reševanje nalog iz obstoječih in bodočih družbenih načrtov kaj manjša.

Občinska skupščina smatra kot srednjeročno najbolj pomembne naloge naslednje:

- uresničiti ustavna določila o temeljnih nosilcih samoupravljanja v občini in o delegatskem sistemu
- odpraviti ekstenzivno zaposlovanje
- pospešiti razvoj terciarja
- urbanizirati občino
- zgraditi nekatere rekreativne objekte

- nadaljevati z gradnjo osnovnih šol, srednjih in visokih šol

NOVA USTAVA IZ LETA 1974 brez dvoma nalaga naloge, ki so v tem trenutku kot tudi srednjeročno najbolj pomembne. Zavedati se moramo, da je realizacija ustavnih določil osnova za učinkovito reševanje vseh družbenih problemov. Ne glede na to, da je potrebno vse ustavne rešitve vtakati v vsakodnevno delo, pa bo vendarle nujno posvetiti posebno pozornost:

- organizaciji združenega dela v TOZD,
- samoupravnim interesnim skupnostim,
- novi vlogi krajevne skupnosti in njeni povezavi s temeljnimi organizacijami združenega dela in interesnimi skupnostmi,
- delovanju delegatskega sistema v skupščinskem sistemu.

Prizadevanja za dosledno uresničitev ustavnih novosti, ki omogočajo delavčevo kompleksno odločanje o družbeni reprodukciji na vseh področjih morajo biti v tej mandatni dobi še posebej intenzivna.

EKSTENZIVNO ZAPOSLOVANJE je brez dvoma prioriteten problem, ki zahteva

takojšen pristop k reševanju, še posebej zato, ker je zniževanje pretiranega zaposlovanja procesne narave in rezultatov ne bo moč doseči v kratkem časovnem razdobju.

V zadnjih letih zaposluje v Kranju po stopnji 4,5 % do 5,5 %, kar je visoko nad gorenjskim, slovenskim in jugoslovanskim povprečjem. Delni razlog za tako visoko stopnjo zaposlovanja leži prav gotovo v predelovalnem značaju naše industrije in pa v hitri ekspanziji v zadnjih letih. Tako hitro večanje zaposlenih prinaša temeljnim organizacijam združenega dela, kakor tudi družbeno-političnim skupnostim dodatne težave v zvezi z zagotovitvijo ustreznega družbenega standarda. Graditev objektov družbenega standarda in skladna zagotovitev rasti družbenih dejavnosti že danes ni več mogoča. Razmere pa se bodo iz leta v leto še slabšale, v kolikor na tem področju ne naredimo korenitih sprememb.

Postopen prehod od ekstenzivnega zaposlovanja na intenzivno ob istočasni gospodarski rasti, seveda pomeni takoj pričeti z ustvarjanjem pogojev, ki naj ta proces omogočijo. Med pomembnejšimi pogoji naj naštejemo:

- postopno preusmeritev vlaganj v kapitalno intenzivna delovna mesta
- izločanje izdelkov in operacij z visoko stopnjo živega dela
- uvajanje najsodobnejše tehnologije in organizacije

Izpolnitev gornjih pogojev bo postopoma pripeljala do ne samo zaželenih nižje letne stopnje zaposlovanja, ampak tudi do hitrejši rasti, produktivnosti, osebnega in družbenega standarda. Usklajena rast teh štirih kategorij pa pomeni tudi stabilizirano gospodarstvo, pomeni postopno odpravljanje vseh zaviralnih faktorjev, ki danes tarejo naš gospodarski razvoj.

Pri reševanju te naloge ne bomo smeli pozabiti na že sprejete dogovore o kadrovske politiki in izobraževanju, saj z današnjo čeprav že nekoliko izboljšano kvalifikacijsko strukturo nikakor nismo zadovoljni.

RAZVOJ TERCIARJA ne poteka v skladu z letnimi plani in tudi ne s planom za razdobje 1971 - 1975. Prav v letošnjem letu glede na hiter razvoj sekundarnega sektorja in deloma tudi primarnega terciar celo nazaduje. Kaj to pomeni za skupnost - pomeni močan odliv kupne moči in s tem seveda slabljenje reproduktivne sposobnosti dela gospodarstva in tudi celotne družbeno-politične skupnosti.

V skladu z rastjo ostalih sektorjev (v prihodnjih letih celo nekoliko hitreje) bomo morali graditi tudi ustrezno število terciarnih zmogljivosti, ki naj obstoječo kupno moč absorbirajo v večji meri. Po grobih ocenah nam letno odteče 10 do 15 % kupne moči (ca. 100 milijonov din). Konkretne naloge v bodoče bi torej bile pospeševanje in izgrajevanje novih turističnih objektov (poslovna hiša ob cesti JLA, cona C, projekt stara Sava, Jezersko). Pri tem bomo morali nujno stremeti, da kot investitorje pritegnemo ne samo domače organizacije združenega dela, ampak tudi take s sedežem izven naše občine in celo izven republike.

Uspehov pri bodoči krepitvi terciarnih zmogljivosti si ne predstavljamo brez trdnih vezi med posameznimi deli tega sektorja. Če je kje, potem je tukaj združevanje dela iz sredstev nujnost, kajti sedanja razdrobljenost ne daje možnosti, da bomo kos tej nalogi.

URBANIZACIJA OBČINE je brez dvoma nujnost, katere rešitev predstavlja temeljno osnovo za skladen razvoj vseh dejavnosti. Ne glede na to, da smo imeli v občini urbanistični program in urbanistični načrt mesta šele iz leta 1967, smo ju morali zaradi zastarelosti novelirati. Predvidevamo, da bosta nova dokumenta sprejeta spomladi 1975. Nujnost obstoja obeh dokumentov se kaže v tem, da v občini v prihodnjih nekaj 10-letih čim bolj racional-

Številka: 30-01/75-05
Kranj, dne 27/3-1975

Predsednik
občinske skupščine
Tone Volčič, l. r.

Predsednik ZKS
Janez Grašič, l. r.

Predsednik ZZZ
Vinko Šarabon, l. r.

Predsednik DPZ
Jože Valant, l. r.

no razdelimo prostor, določimo njegovo namembnost in si s tem zagotovimo usklajeno razvijanje naše družbeno-politične skupnosti.

V zadnjih letih smo bili priča, da nam je razvoj, ki ga nismo pričakovali ovrgel v zelo kratkem času temeljne urbanistične dokumente, ki so po svoji naravi dolgoročne značaja. Zato moramo v bodoče načrtovati smejeje, prav tako pa biti doslednejši pri izvajanju urbanizacijske politike v občini. Pri tem mislimo pa na tako redke pojave, ko smo nekatere največje objekte gradili brez sprejetih zazidalnih načrtov, oziroma trošili najbolj kvalitetno zemljišče. Izrazita skrb za racionalno uporabo zemljišča je sestavni del te naloge.

Konkretizacijo te naloge si predstavljamo tako, da bi postopoma izdelali in sprejeli:

- urbanistični program občine
- urbanistični načrt mesta Kranj
- urbanistične načrte za vsa večja naselja v občini
- zazidalne načrte za vse večje komplekse

Brez učinkovitih in ustrezno dimenzioniranih urbanističnih projektantskih služb, bo naloga ostala na papirju, zato bodo morala biti prizadevanja skupnosti usmerjena tudi sem. Aktualno bo tesnejše povezovanje obstoječih služb, ki obstojajo v občini, pa tudi izven nje.

V ta sklop spadajo tudi učinkovite inšpekcijske službe, ki bodo morale biti močnejše, kajti le tako bodo lahko zagotovile izvajanje sprejetih načrtov in počasi izrinile iz našega vsakdanjika neprijeten pojem »črna gradnja«.

REKREATIVNI OBJEKTI. Rekreacija in šport postajata danes neločljivi del delovnega procesa in kar je še posebej pomembno, neločljivi del vzgojnega procesa. Poleg tega ne gre zanemariti tudi dejstva, da je rekreacija pomemben del preventivnega zdravstva, da preprečuje nešteto obolenj, ki zmanjšujejo produktivno sposobnost delovnih ljudi.

V zadnjih 10-ih letih smo v Kranju zgradili sorazmerno zelo malo rekreativnih objektov (nobenega pomembnejšega), če ne štejemo prostore za te namene v osnovnih šolah. Danes se kažejo velike potrebe in tudi zahteve po takih objektih, tako v samem mestu, kakor tudi v krajevnih skupnostih. Pri tem bomo morali najprej graditi objekte, ki omogočajo množičnost, ki omogočajo ceneno rekreacijo delovnim ljudem in mladini. Graditev takih objektov v krajevnih skupnostih ima velik mobilizatorski pomen tako v fazi gradnje, kot še posebej kasneje. Med možne objekte, ki bi jih morali v prihodnje zgraditi in ki bi imeli izrazito rekreativni značaj, štejemo:

- drsališče
- zimski bazen
- strelišče
- igrišča na prostem v krajevnih skupnostih, ki naj bi bila po možnosti povezana z igrišči v novih šolah
- večjo dvorano za igre z žogo
- rekreacijske centre

PROCES IZGRAJEVANJA IZOBRAŽEVALNIH INSTITUCIJ. Tudi v bodoče ne bomo smeli prekiniti s procesom izgrajevanja izobraževalnih institucij, čeprav ne bo več potrebna taka naglica, s kakršno smo te objekte gradili zadnjih 10 let. Upoštevati bomo morali predvsem rast prebivalstva v posameznih naseljih in pa nekatere nove naloge na tem področju, kot n. pr. uvedbo celodnevne šole. Skrb občinske skupščine in izvršnega sveta bo na prvem mestu veljala nadaljnemu izgrajevanju potrebnih osnovnih šol z ustreznimi prostori in dodatnimi objekti, pri čemer pa si bomo morali prizadevati, da vsaj del razširjene reprodukcije tega področja poskusimo vključiti v prispevno stopnjo.

Družbeno-politična skupnost bo morala pomagati v skladu z dogovori z drugimi občinami in zainteresiranim gospodarstvom tudi pri gradnji srednjih šol ter Visoke šole za organizacijo dela.

Vse navedene naloge imajo brez dvoma dolgoročen značaj in to značilnost, da reševanje vsake od njih zahteva precejšnja materialna sredstva. Ne glede na trenutne zmožnosti gospodarstva izvršni svet smatra, da je potrebno pripraviti konkretne načrte, finančne konstrukcije za vsako nalogo posebej in jih realizirati v skladu z vrstnim redom in možnostmi. Če bo skupščina predlog tega programa sprejela, bodo navedene naloge vključene v oba družbena načrta, onega za leto 1975 in v srednjeročnega za razdobje 1976-1980.

Ob opredeljevanju naštetih nalog so bili skrbno proučeni sklepi zbora samoupravljalcev spomladi 1973 in nerealizirali oziroma taki, ki imajo dolgoročnejši značaj, vključeni v ta program.

Številka: 021-01/1975-01
Kranj, dne 27/3-1975

Predsednik
občinske skupščine
Tone Volčič, l. r.

Predsednik ZKS
Janez Grašič, l. r.

Predsednik ZZD
Vinko Šarabon, l. r.

Predsednik DPZ
Jože Valant, l. r.

Občina Tržič

101.

Na osnovi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67 in 27/72) je izvršni svet Skupščine občine Tržič na 23. seji dne 31/3-1975 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta B-7 Bistrica pri Tržiču, izdelanega v Arhitekt biroju SGP Tržič v Kranju pod št. 164 z dne 31/1-1975

Osnutek zazidalnega načrta bo razgrnjen 30 dni od objave v Uradnem vestniku Gorenjske, in sicer v uradnih prostorih referata za urbanizem in gradbene zadeve SO Tržič ter v Krajevni skupnosti Bistrica pri Tržiču.

V času javne razgrnitve lahko dajejo občani in organizacije svoje pripombe, mnenja in predloge.

Številka: 350-04/74-3
Kranj, dne 31/3-1975

Predsednik
ing. Vili Logar, l. r.

102.

Na podlagi 21. člena zakona o kulturnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 38/74) in 12. člena družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v občini Tržič v letu 1975, je skupščina občinske kulturne skupnosti Tržič na seji dne 26. marca 1975 sprejela

SKLEP

o višini prispevka za uresničitev programa občinske kulturne skupnosti Tržič in kulturne skupnosti Slovenije v letu 1975

Za uresničitev programa občinske kulturne skupnosti Tržič in kulturne skupnosti Slovenije za leto 1975 se določi prispevek iz bruto osebnega dohodka v višini 0,64 %.

Ta prispevna stopnja velja tudi za zavezance, ki delajo s sredstvi v lasti občanov.

Prispevek se plačuje od osnove in na način, kot je določeno z veljavnimi predpisi.

Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Tržič, dne 26. 3. 1975

Predsednica skupščine
Marija Faganeli-Greif, l. r.

Občina Škofja Loka

103.

»Skupščina občine Škofja Loka na podlagi 13. člena zakona o sodiščih splošne pristojnosti (Uradni list SRS, št. 20/65) razpisuje delovni mesti

- predsednika Občinskega sodišča v Škofji Loki
- sodnika Občinskega sodišča v Škofji Loki

Kandidati, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje za sodnika, naj se priglasijo v 30 dneh od dneva objave tega razpisa komisiji za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve skupščine občine Škofja Loka.

